

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 154. sz. 1943. július 11 vasárnap

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Angol-amerikai kötelékek szombaton hajnalban partraszálltak Szicília délkeleti részén

A védelem nyomban partraszállás után erőteljesen akcióba lépett. — A földre ért ejtőernyősöket körülkerítették. — Giraud megegyezett Roosevelttel, hogy az USA szállítja a francia „felszabadító” hadsereg felszerelését. — A keleti fronton óriás-páncélosok és hatalmas csatarepülőgépek ezreit veszlette a szovjet

Bjelgorod térségében a németek átlépték a Donec folyót

Az események szédületes iramban kergetik egymást és a hatodik napja tomboló kurszki ütközettel párhuzamosan szombaton hajnalban megtörtént az európai inváziós kísérlet első lépése...

AZ INVÁZIÓ

összes előkészületei befejeződtek és a világtörténelem legnagyobb vállalkozása bármely nap kezdetét veheti — jelentette néhány nap előtt Algirából az United Press — K airtól Algiron át Gibraltárig mindenütt ennek a kísérletnek mielőbbi megkezdését igazoló nyomokat talált a tudósító. Bárhol fordult is meg, partraszállási járművek tömegét látta, szárazföldi és vízen is szállítható harcokocsikat, mindenféle hadianyagot. Mindenütt hemzsegték a különböző fegyvernemekhez tartozó katonák és — jegyezte meg az United Press tudósítója — az embernek az a határozott benyomása, hogy az európai invázió összes előkészületei befejeződtek.

De más jelenségek is valószínűvé tették, hogy az inváziós kísérlet nem késhet soká. A keleti hadszíntéren megindult hatalmas csata szinte bizonyossá tette, hogy azzal párhuzamosan fogják megkísérelni a partraszállást az angolszások. Nem is maradhattak tétlenek az angolszások, mert különben a szovjet végleg elveszti bizalmát a második frontban és ez különböző politikai következményeket vont volna maga után. — A tengelyhatalmak a kurszki csata megindulása óta számoltak azzal, hogy a szovjet mozdulatokat követni fogja az angolszások akciója, hiszen nyilvánvaló volt, hogy a szövetségesek haditerve a keleti és délnyugati akció párhuzamosságának elméletén épült fel. De kétségtelenül mutatták ezt a déli angolszás előkészületek. Jún. elején a britek elfoglalták Pantelleriát. Utána figyelemterelő manőverekbe kezdtek, nyilvánvalóan a célzattal, hogy így talán sikerül megosztani a tengely erejét. Egyik ilyen manőver a másikat követte, a török-szíriai határzár után, mely a Balkán felől fenyegető veszély látszatát igyekezett kelteni, jött a krétai partraszállás híre. Mindez azt kívánta elérni, hogy a tengely megossza erejét, ne vonja össze csapatait Olaszország partvé-

delmére, hanem szórja szét Norvégiaától a Pireneusokig, Krétától a Fekete-tengerig. Mikor pedig elérkezett a Szicília elleni nagy légi offenzíva, az ötnapos légitámadás, szente teljes bizonyossággal, az utolsó két hétben naponként megújuló bombázások, szinte matematikai pontossággal ki lehetett számítani, hogy az első partraszállási roham Szicília ellen indul meg.

A tengely nem hagyta magát félrevezetni a közben elhangzott — az inváziót, mint távolabbi dolgot feltüntető angolszás kijelentésektől s megtette az utolsó és döntő előkészületeit... Aztán már az utolsó napokban nyilatkozatok cikáztak, az invázió árnyéka a levegőben kísértett, nem tudta azt elnyomni a keleten mozdulásba jött front eseménysorozata sem a sohanemvolt gigantikus méreteivel a bevetett gépeknek... Fojtott várakozás ülte meg a politikai légkört, az események hőfoka forrpontra hevült és szombaton hajnalban bekövetkezett a partraszállás Szicília szigetén...

A PARTRASZÁLLÓK

heves ellenállásba ütköztek a beérkezett jelentések szerint, a tulajdonképpeni elhárító csata pedig még nem fejlődött ki. Az angolszások további terveire nézve némi támpontot szolgálhat az illetékesek által számtalanszor hangoztatott nyilatkozat, hogy a támadók is csak „korlátozott” célokat kívánnak elérni ezen a nyáron. Bevallott céljuk az, hogy a kontinens nagy „előszíngeteit”, elsősorban Sziciliát elfoglalják párhuzamosan a szovjet által „Ukrajna ellen” indított támadással és fokozott légi harcokkal.

Az első roham most következett be Szicília délkeleti részén és az angol tervek hátterében nyilván az a gondolat van, hogy elérhessék a messzinai szorosot s ezzel elvághassák Sziciliát az anyaországtól.

A KELETI CSATA,

ha pillanatnyilag az érdeklődés erősebben fordul is a szicíliai partraszállás felé, változatlanul tombol, mint a háború legnagyobb gépesatája és még mindig nem érte el tetőpontját, bár az óriáspáncélosok és hatalmas csatarepülőgépek ezrei pusztultak el. A német szándék nyilvánvaló: megakadályozni, hogy a

nyári offenzívára előkészített orosz hadseregek betörjenek Ukrajnába és megsemmisítsék a jónak ígérkező termést. Megakadályozni, hogy a szovjet erők felvonulhassanak, szétverni páncélosait, repülőgépeit, ágyúit s olyan pusztítást okozni soraközlésben, hogy Orel és Bjelgorod között, ezen az Ukrajna szempontjából legveszélyesebb vonalon hosszú időre téltelenségre legyen kárhözlatva a szovjet erők.

A keleti arcvonal helyzetéről a következő részletes jelentéseket közli a Nemzetközi Tájékoztató Iroda:

Az eddigi háború leghatalmasabb páncélos csatája változatlan keménységgel folyik tovább. A bolsevisták azt a kísérletet, hogy a német ellentámadást megállítsák és az áttöréseket páncélos erők folyamatos harcbevételével elreteszeljék, esütőtörőkön további 420 páncélos elvesztésével és a légi erők erősen esőkent harcbevételével és további 19 repülőgép elvesztésével fizették meg, úgyhogy az óriási-nak mondható emberáldozatok mellett eddig 1282 páncélos, 983 repülőgépet veszített. Az általános helyzet a legutóbbi jelentések szerint akként jellemezhető, hogy a német csapatok a nagy csata két gyújtópontján a szovjet kétségbeesett ellenállása és a szüntelenül harcbevett újabb tömegek ellenére további előrehaladást tudtak elérni. Oreltől délre gyors páncélos elhárító osztagokkal megerősített német gyalogsági kötelék esütőtörőkön 11 bolsevista támadást vert vissza. Ezen az egy helyen 41 szovjet páncélos maradt német kezén. Bjelgorod térségében a fegyveres SS a bolsevisták szíves védelmét leküzdve, átlépte a Donec s elkezdett szovjet támadásokkal szemben megtartott és kiszélesítette állását. A légi térségben tömegek voltak a szovjet veszteségek, további 119 repülőgépet veszített, továbbá 11 szovjet gépet a német gyalogság gépfegyvertűzzel lőtt le.

BJELGORODTÓL

keletre és északnyugatra jelentékeny szovjet páncélos alakulatokat semmisítettek meg és újabb 63 harcokocsit kerítettek kézre. A bolsevisták arcvonala mögötti területre mélyen előnyomuló német alakulat minden oldalról körülzárt egy szovjet páncélos hadtest felsorakozott páncélos és tüzérségi erőt. A bolsevis-

ták egyik ponton két páncélvonatot vetettek harcra. A német csapatok és légi kötelékek lángoló romhalmazzá lőtték a két vonatot.

Oreltől délre az arcvonal mögött ismét több szovjet katona szökött át. Az átértékeltek, akik között sok harcra kényszerített nő is volt, önként jelentkeztek, hogy hajlandók ténylegesen résztvenni a bolsevistaellenes harcban.

EGY MAGYAR HARC REPÜLŐ-SZÁZAD

esütőtörőkön nagy hatással támadta a bolsevisták egyik fontos utánpótlási szakaszát. Különböző magasságból végrehajtott támadások során több pályaudvart bombatalálatokkal szétromboltak és a pályatesteket néhány helyütt felrobbantották. Ennek következtében a csapatszálító vonatok nagy torlódásba kerültek, ami lehetővé tette, hogy a német bombázók nagy megsemmisítő hatással támadjanak rájuk. A német páncélos vadászrezdek a bolsevista páncélos alakulatnak rendkívül súlyos veszteséget okoztak.

Minden eredményt összefoglalva a szovjet pénteken ismét 234 páncélos veszített, amelyek részben német kézbe jutottak, részben rommálóva, kiegype pusztultak el a német arcvonalak előtt. A szovjet ezzel az elmúlt öt napban 1516 harci kocsi veszített. A német véderő főparancsnokságának szombati jelentésében említett 1227 zsákmányolt, illetve megsemmisített páncélos csak a német vonalakon belül megsemmisített harcokocsikra vonatkozik. A német vonalak előtt kerekken 300 páncélos jármű roncsait számlálták össze és ezekről a hivatalos német jelentés nem beszélt. A bolsevista légi kötelékek is szokatlanul súlyos veszteséget szenvedtek. A német vadászok és a légvédelmi tüzérség pénteken 119 ellenséges repülőgépet lőtt le és ezzel a megsemmisített szovjet bombavető és csatarepülőgépek száma 1112-re emelkedett. Rendkívül súlyos veszteséget szenvedett továbbá a szovjet tüzérség. A németek eddig ezer mozsárágyút és páncélos elhárító ágyút zsákmányoltak. Az egyéb, még át nem tekinthető zsákmányból külön említést érdemel 184 gyors-tűzelő ágyú, amelyek részben teljesen ép állapotban kerültek németek éke. A bolsevisták em-

bervesztéségerőj sem lehet még pontos képet alkotni. Az első részletes jelentés szerint, amelyet a nagy csata második napján adtak ki, az egyik német hadsereg szakaszán 10.000-nél több foglyot számoltak össze. A szovjet csapatok véres vesztesége ugyanezen a szakaszon ebben az időben a fogolyvesztés háromszorosára becsülhető.

A kubáni hídfő lagunás vidékén a bolsevista csapatok megkíséreltek betörni a német támaszpont védelmi rendszerébe, a kísérletet a támadók érzékeny vesztesége közepette verték vissza. A kubáni hídfő keleti vonalán erősebb szövetséges zuhanóbombázó kötelékek kiváló eredménnyel támadták a szovjet tüzérségi állásokat. A légitálatok és a közelben lezuholt bombák 8 szovjet üteget hallgattaltak el és több ágyút semmisítettek meg.

A MAGYAR BOMBAVETŐ-GÉPEK

támadásai hosszú időre megzavarták a szovjet utánpótlási forgalmat. A keleti arcvonal déli szakaszának egyik fontos arcvonal mögötti vasútvonalán egész éjjel eredményesen folyt a bolsevista vasúti hálózat bombázása. A nagyméretű bombatalatok három pályaudvar szimbenrendezését pusztították el a Kutszk—Kasztornoje közti szakaszon.

A BRIT ÉS AMERIKAI FŐPARANCSNOKSÁG

azon a véleményen van, hogy Oroszországnak sürgősen meg kell mutatni, hogy koalíció elve a háborúban megvalósítható, mégpedig mellékfrontnak a Földközi-tenger vidékén, vagy Norvégiában való létesítésével. Kétségtelen, hogy ez meg fog történni és hogy egyik vagy másik területen harcok fejlődnek ki.

FONTOS TUDNIVALÓK

Haza kell hajtani a hortobágyi menesből a rúhkamarában kiképzelt lovakat (2).
2163 noi állást töltenek be (7).
A tájtermelési és fegyvasztási adatok bejelentési határideje július 15 (9).
Receptek baromfiész ellen (9).
Felfüggesztették a mezőgazdaságnak a vasárnapi munkaszünetét (9).
Csépléshez szükséges szénat azonnal kell igényelni (9).

TOKES FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

GIRAUD TÁBORNOK

a sajtótervezetelen kijelentette, hogy Roosevelt elnökkel meg egyezett, amelynek értelmében az Egyesült Államok szállítja a

Német hadijelentés

A német véderőparancsnokság közli:
A bjelgorodi és oreli nagy csapatokban a hadsereg és fegyveres SS csapatai leküzdötték az újonnan harcbavetett ellenséges erők elkeseredett ellenállását és támadásaikkal újabb nyereséget értek el. Bjelgorodtól északra jelentős területnyereségre tettünk szert. Oreltől délre is súlyos tüzérési harcok fejlődtek ki. Július 5-ike óta a harcmezőn elpusztított, illetve zsákmányolt páncélosok száma 1227-re emelkedett. A légi erő nagy kötelékekkel avatkozott bele a hadsereg harcaiba. Vadászpilóta erők és a légi haderő légvédelmi tüzérsege a pénztári nap folyamán 119 bolsevista repülőgépet pusztított el. — A július 10-ére virradó éjszakán az ellenség nagy tengeri és légi támogatással megkezdte

mintegy 300.000 főnyi francia hadsereg felszerelését. Giraud ezután rámutatott arra, hogy a francia felszabadítási bizottság a szövetségesek oldalán még akkor is folytatja a háborút Japán teljes leveréséig, ha az európai háború véget érne.

Szicília elleni támadását. A támadás azonnal heves földi és légi elhárításba ütközött. A harcok folynak. Brit bombázók az elmúlt éjszaka nyugat-németországi területeket támadtak. Lakónegyedekben, elsősorban Bochum városában épületkárok és tüzek keletkeztek. Eddig 11 ellenséges bombázó megsemmisülését állapítottuk meg. — A megszállt nyugati területek és az Atlanti-óceán felett 2 ellenséges gépet pusztítottunk el. A kereskedelmi hajók és a haditengerészet légvédelmi tüzérsege július 1-től július 10-ig 21 ellenséges repülőgépet lőtt le. A német tengeraltjárók újból megtámadtak egy erősen biztosított hajókaraván. A brit partok előtt és az Atlanti-óceán közepén részben kemény harcokban 8, összesen 51 ezer tonnányi hajóteret süllyesztettek el. (MTI)

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye:
A szombatira virradó éjszaka az ellenség hatalmas tengeri és légi alakulatok támogatása és éjjelnyitott harcavetése mellett támadást kezdett Szicília ellen. A tengely haderői elszánt ellenállást tanúsítanak. A délkeleti partsáv hosszában a harcok folynak. Azoknak a légi támadásoknak során, amelyeket az ellenség repülői

pénteken Szicília egyes városai ellen intéztek, olasz és német utánpótlás 22 repülőgépet lőttek le. Ezek közül 15 Porto Empedocle közelében pusztult el. Ezenkívül a német vadászpilóták még 11 ellenséges repülőgépet lőttek le. Tunézia vizeiben torpedóvető repülőink eltaláltak és súlyosan megrongáltak három kereskedelmi hajót, amelyek tartalma összesen 29 ezer tonna. (MTI)

Berlini vélemény az angol „éhségblokádi” tervéről

Berlin, július 10. Interinf. Berlini politikai körökben Bingle Foot angol hadigazdálkodási miniszter tegnapi alsóházi nyilatkozatára nyomatékosan mutatnak rá, hogy benne újra teljes világossággal tükröződik vissza a hivatalos angol körök felfogása az éhségblokádról, Bingle a vita folyamán ugyanis több képviselőnek azt a javaslatát, hogy bizonyos megszállt területre élelmiszereket lehessen küldeni, elutasította azzal a megokolással, hogy a munkáscsaládok jobb élelmiszere előmozdítaná a német fegyverkezési ipart. A polgári lakosságnak szóló élelmiszerküldemények azonban, hangsúlyozták Berlinben a nemzetközi jog értelmében nem tekinthetők dugárunak, úgy hogy tehát Anglia itt is általánosan elismert elveket tapos lábba. Szerencsére azonban az élelmiszeri helyzet, ami Európában, hála az előrelátó német intézkedéseknek, biztosítva van. Az angolok szándéka tehát sohasem fog megvalósulni. (MTI)

Japán jelentés a kulai tengeri ütközetről

Tokió, július 10. Stefani. A japán főhadiszállás közlése szerint a Kula-öbölben lefolyt tengeri ütközet során az amerikaiak két cirkálót, egy nagyobb rombolót és egy kisebb és egy segédszolgálatos hadihajót vesztek. (MTI)

Szálloda vagy pensio szobafoglalásról

Erdélyben, Felvidéken, Balatonnál már most gondoskodik.

Forduljon bizalommal az IBUSZ MÁV Menetjegyirodához Ferenc József út 72.

A gibraltári petróleumraktárban hatalmas tűz ütött ki

Lisszabon, július 10. (Stefani.) Gibraltárból jelentik, hogy a gibraltári petróleumraktárban hatalmas tűz ütött ki. A lángok többszáz láb magasságra törnek fel. Egy hét alatt ez már a második tűz a gibraltári petróleumraktárakban. A katonai hatóságok vizsgálatot indítottak, hogy a tűz okát kiderítsék. (MTI.)

Beszélgetés a „nagy” Könyves Tóth Erzsivel, a „kis” Mészáros Agival, az örökké vidám Pethes Sanyival és Kovács Karcsival

Száznyolcadszor játszották szombaton este a TACSKÓ-t, a Nemzeti Színház művészei. Az újságíró unott arcokat, fásult, betanult szerepű lelkeket, embergégeket sejt, amikor az öltözőbe lép. Furcsa, hogy hangos nevetés fogadja.

PETHES SANYI nevetett „sajátmagát” és kollégáit. Mikor firtatjuk „lelki magánéletét” mosolyogva feleli: — A színpadon sem „csinálok” a komikumot, az alaptermészetem vidám. Szeretek mulatgatni, mert ugyanakkor magam is mulatok. Ezt pedig csak jó kedéllyel lehet csinálni. Megértő vagyok és megelégedő. At tudom venni a mások bánatát is és baját, velük érzek. Nem vagyok érzéketlen.

A közönség sem az, amint Pethes a színpadra lép.

KOVÁCS KARCSI elmondja, hogy feleségével, Simor Erzsivel — Olaszországba hívták, de ez a turné olyan kedvesen meleg baráti együttesé fejlődött, hogy a kedvéért lemondott az olaszországi útról.

— Azt hallottam, hogy Debrecenben nagyon „nehéz a közönség”. Rendkívül érdekelt, hogyan reagál. Boldogan állapítottam meg, hogy meleg szeretettel vetek körül bennünket a nézőtérben és az itteni közönség is ugyan-

ott reagált a legfinomabb és legelrejtettebb szatírára és szellemességre is, mint a fővárosi publikum.

A színpadon **KÖNYVES TÓTH ERSZIVEL** is találkozunk:

— Jól érzem magam — kiáltja kérdés nélkül és máris nagyot kacag, mert sejt, hogy interjú jönne. A turné remek, mindenütt rengeteget nevetünk. Sanyi a viccmeisterünk. Azért híztam meg, mert folyton nevetünk. Sikker, siker, siker. Mindenütt prologálnak Száznál többször játszottuk már a darabot, de minden esetben újra átmulatjuk. — Ezért hat ilyen jól az előadás.

MÉSZÁROS ÁGI a kis testben nagy lélek maradt a végére. Ő debreceni gyerek. Néméből s gyorsírásból itt bukkantak el a debreceni első kereskedelmiben. A közönség jelesen leértésglitzette. Egyébként kérdésünk van hozzá:

— Miért sir még ma is játéka közben hiszen már megszokhatta a darabot, száznyolcadszor játsza?

Ez a szerep olyan, hogy még ma is, ha bemegyek a színpadra, mindig elegejtem, hogy játszom. Nem tudok kikerülni a hatása alól és nagyon fáj, hogy Ő elmegy. Nem lehet nem sírni.

A debreceni parkok és azok vendégei

A szokásjog és az idegenek

Debrecen nem bővelkedik parkokban, pedig a közönség nagyon szeret a szabadban sétálgatni, üldögni szabad idejében. Bizonyítják ezt a város belterületén lévő parkok, melyeknek az évek folyása során változással kültön élete alakult ki.

A Nagyerdő parkja, mely szép és páratlan az Alföldön, annak ellenére, hogy könnyen megközelíthető villamoson, mégis csak inkább „kiránduló” hely. Tömegek nem keresik fel és csak vasárnapi látogatója.

A Dértér, bár nem annak készült, a gyermekek parkja lett. Minden nap, ha jó idő van, telve van vidám gyermekekkel, főleg kicsinyekkel. Ennek legfőbb magyarázatát abban kell keresni, hogy a tér a város forgalmából ugyszólván kikapcsolódik, nem kell féltani a gyermeket, hogy jármű elé kerül.

Gyermekjátsszótérnek készült a Baltazár Dezső utcán, a kollégium épülete végénél lévő teretcske. Arnyas, hatalmas fák nőttek, kerli padok voltak és még homok is volt, de gyermekek nem mentek a térre játszani, most már a padokat is elvitették, a fákat is megcsontították. Így néz ki egy tér, mely nem érte el célját. Nem tudni, hogy miért nem kedvelték.

Az Emlékkert a Kollégium és a Nagytéplom között már az öregek részére van kisajátítva és arnyas padjain csendben beszélgetik meg a világ sorját. Nincs a kertben játszódozó gyermek még véletlenül sem. Ez is rejtély, hogy miért kerültek el az egyik parkot és miért látogatják a másikat. Sokan abban látják a hibát, hogy nem elég napfényes, nem olyan tágas, mint a Dértér.

A Kossuth szobor félkörös padsora valósággal a „bérletek” helye lett már. Szinte minden lócának megvan a törzsvendége, jórészt nyugdíjasok látogatják. Innen szemmel tartják az egész Piac utcai forgalmat. Ismerősöket fedeznek fel villamosekon, az úton és mindjárt van miről beszélni.

idegenek felszkelődött, majd meg kérdezte:

— Keresni tetszik talán valamit? Szolgálhatok valamivel?

— En a helyemet keresem barátom — volt a zord válasz — és maga rajta ül!

— De kérem, ez a pad közpad, ide mindenki leülhet, én jöttem hamarabb és a hely üres volt!

— En minden évben itt szoktam üldögni, én nem jövök ide csak úgy. Ez nem közpad, ez az én padom, vagy talán magának nincs fogalma sem arról, hogy mi az a szokásjog?

A csomagoló idegent megriasztotta a „szokásjog” kifejezés és engedelmesen átadta a helyét, még a kalapját is megemelte. Lehet, hogy szokásból, lehet, hogy a „szokásjog” hatása alatt.

A Petőfi-park tipikusan pályaudvari park. A padokon vonatra várakozók tanyáznak, akik jobbakk találgatják a szabadban való várakozást, mint a váróteremben. Itt már ismerkedések is történnek és megfordul a kőza cigánygyerek is, hogy húsz filér fejében elcincogjon egy-egy nótát. Ez a park a vendégeit tekintve, már nem zártkörű. Vegyes a társaság és van úgy, hogy teljesen idegenek töltik meg a parkot.

A Dobozy-park már zártkörű parknak tekintendő, mert azt teljesen kisajátították a környéken lakók és a közeli nagy bérházak lakói. Arnyas, szép a park, melynek két része van. A hátsó részét a köznyelv „Gecsemáné kert”-nek nevezte el. Ott már annyira elvadult a „szokásjog”, hogy elverik a betévedő és helyet foglaló idegent, mivel-hogy a „Gecsemáné kert” helyeit a féktelen fiatalság vette birtokába, alig hogy kilombosodtak a jótékony árnyat adó fák.

— Czája-cirkuszban állandóan zsúfolt a nézőtér. Stessen jegyét biztosítani személyesen, vagy a 88-20 telefonon.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A tej és tejtermékek beszállításának forgalmának és felhasználásának szabályozása

A közellátásügyi miniszter a 111.200. számú rendeletével megkezdte a tej és tejtermékek beszállításáról, forgalmáról és felhasználásáról. Ide tartozik a juhtej, junturom és sajt is.

Beszabályozás. A beszállításra szánt tejet a feljogosított kereskedő vagy fogyasztó részére kell eladni. Zsírbeszállításra kötelezettséget tejjel is lehet teljesíteni. A tej minden literjének 1.40 buzaegységű 0.10 egységet kell a zsírbeszállítási kötelezettség teljesítésére beszámítani. Elsősorban tejet kell beszállítani, aki szállítási akadályok vagy egyéb megalnyalati érdemlő okok miatt azt nem tudja megtenni, tejtermékekkel is teljesítheti kötelezettségét a központ előzetes engedélyével. Csak a teljes tej, a 80 százalékos zsírtartalmú vaj, a 32 százalékos tejszín, 16 százalékos tejszín, 45 százalékos szárazanyagú juhgomolya számítható be a beszállítási kötelezettség teljesítésébe. A tejet és termékeit hatósági aron kell megvásárolni. A rendszeresen szállító termelőktől kimutatást vezetnek és a központhoz felterjesztik.

Felhasználás. Ki nem jelölt tejiparos és östermelő a maguk által készített tejtermékeket csak a készítés helyén, a helyi fogyasztónak adhatja el.

Szállítás. Július 15-től kezdve az ország egész területén — termelési helyen kívül — csak a központ bélyegzőjével ellátott szállítási igazolvánnyal vagy fuvarlevéllel szabad szállítani. A feladó köteles a szállítmány mennyiségét feltüntető kisorbárcával ellátni a tejet vagy termékeket. Ha a termelő közvetlen fogyasztók részére szállít más városba tejet vagy termékeket az értékesítés helye szerint illetékes polgármester által kiállított utalvány szelvénye szolgál szállítási igazolvánnyal. Az östermelő, gazdaságában termelt tejet saját háztartás szűkségletének fedezésére lakóhelyére szállíthatja, de ehhez is igazolvány kell. Az ilyen tejet nem szabad a beszállítási kötelezettség teljesítésébe beszámítani.

A fogyasztók ellátása. Az igényjogosult fogyasztók hatósági tejjel ellátása tejjel vagy tejutalvány alapján történik. A polgármester kötelezheti a helybeli tejiparosokat, hogy általuk az 1941 év megfelelő időszakában a helyi fogyasztásra forgalombahozott tejjel arányos mennyiséget a helyi fogyasztás szükségletének a kielégítésére fordítsanak Debrecenben a miniszter által később megállapítandó időponttól kezdve az igényjogosultak részére tejet csak jgy ellenében szabad kiszolgáltatni. A termelő által tejutalvány alapján eladott tejet a pontrendszerbe be kell számitani.

Részletesebb tudnivalót az érdekeltek megtalálhatják a Budapesti Közlöny 1943 június 29-i számban megjelent rendeletben.

— A Czája-cirkusz meghívta a sebesült debreceni honvédhősöket akiket vendégül lát előadásain. A megkapott szép, hazafias gesztusért őszinte elismerést érdemel a Czája-cirkusz igazgató-sága, mely minden városban kedvez vendégeinek tekintni a hazájukért vértüket hullatott hős honvédeket.

Gyors kényelmes, könnyű a nyitás

„H O F E R”

konzervnyitóval

Csak „H O F E R” konzervnyitót kérjen. Kapható: Tóth Gyula vaskereskedő cégnél.

Hozott szövethoz is adok

bélest nyári ruhák készítését vállalom. — Egyenruhára tiszta lenvászon raktáron. Forrást jutányos aron. Egyenruhák eladását megvásárolni váliam

I egdes János
Kálvin-tér 16. Püspöki-palota.

Apolló filmszínház
Ma utoljára: A 28-AS.
Holnapról! Csak 16 éven felülieknek! Silja finn költő Nobel-díjas regényének filmváltozata. Romantikus szerélem megható története
EGY CSÓK AZ ÉLET
Előadások ma: 1/3, 1/5, 1/7 és 1/9 órakor.

Vigszínház mozgó
Figyelem! Előadások vasárnap 1/3, 1/5, 1/7 és 1/9, hétköznap 1/5, 1/7 és 1/9.
Ma és hétfőn utoljára a legjobb páger film:
ZÁRT TÁRGYALÁS
Tasnády Fekete Mária, Timár, Somlay a többi főszerepben.

Meteor mozgó műsora
Vasárnap délelőtt 11, délután fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor, hétfőn 5 és fél 8 órakor utoljára!
Vég nélküli kacagás!
Zoru es Huru a két örömapa
Kedden: szünet, Szerdától AZ 5-OS SZÁMÚ ORHÁZ

Hungária Filmszínház
Ma nap először és hétfőn kiadásos magyar vígjáték!
Utolsó Vereckey
Szereplők: Szelenzky, Hajmasy, Vaszary, Csontos, Billosi.
Előadások: vasárnap 1/3, 1/5, 1/7 és 1/9, hétfőn 1/5, 1/7 és 1/9 órakor.

Csokonai Színház
Telefon: 25-45.
MA DÉLUTÁN ÉS ESTE
Tacsó
Niccodemai vígjátéka:
a Nemzeti Színház vendégművészeivel.
Az előadások pontosan 1/7 és 1/4 órakor kezdődnek.

Tánciskolák
* Vattay Margit tánciskolájában augusztus 4-én diákkolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

Oradina GYÖNYÖR
GIRKUSZ

BOMBASIKER!
Ma vasárnap
3
előadás:
8. 5. 1/8 órai kezdettel. Jegyelővétél reggel 9-1 óráig és délután 1/3-tól.

Negyvenöt esztendővel ezelőtt halt meg a Cigánybáró megzenésítője

A Cigánybáró operett ismerős mindenki előtt, a szöveget Jókai Mór írta, a zenéjét a világhírű keringőkirály, Strauss János komponálta, aki 45 esztendővel ezelőtt halt meg Bécsben. Azt, hogy Jókai szövegére operettet írt a keringőkirály annak köszönhetjük, hogy Strauss János felesége Adél, egy bécsi bankár leánya, nagy tisztelője volt Jókai Mornak, ismerte regényeit és egyre unszolta férjét, hogy Jókai valamelyik művéből komponáljon operettet.

Strauss félt a Jókaiival való találkozástól, úgy vélte, hogy a híres író elutasítja. Felesége azonban nem hagyott békét neki és veje együtt utazott Budapestre Jókai Mórhoz. Jókai lakása előtt Strauss vissza akart fordulni, de a felesége belekarolt és felvitte Jókaihoz, ahol egyszerűen megtört a jég. Bemutatkozás után ugyanis, még rá sem tudtak térni jöveteleik céljára, mikor Jókai így szólt: — Milyen bort parancsol? Fehérét, vagy vöröset?

Kinevezések a MÁV. Gépjavítóműhely tisztikarában

A MÁV elnöke július 1-ével Kürthy Zoltánt, a mozdonyjavítóosztály vezetőjét műszaki tanácsossá, dr. Bakos Lajost, a számosztály vezetőjét títkárrá, Kovács Géza műszaki főtisztet intézővé, ifj. Mátyássy Lajost és Belvári József üzemgyakornokká kinevezte. A kinevezettek a kollegiák, jóbarátok és ismerősök elhalmozták szerencsekívánataikkal.

Még ötven diák eu.azo.1 Oradnára a navasokba „gyamanan.”

Az Országos Diakkapitár Szövetség debreceni csoportja tegnap újabb ötvenes csoportot állított össze, hogy Oradnára utazzanak a havasokban levő fenyvesekben gyantagyűjtésre. Vitéz Kanabé Dezső polgári iskolai igazgató parancsnokságával indult el a második csapat, munkatársai Gyure Imre polgári iskolai tanár, Kántor József vállaltanár és több érettegizett csoportvezető.

A második csoport diákjainak nevsora a következő: Szabadfalvi József, Radnai Gyula, Bánkúti József, Nagy Imre, Székely Imre, Matkó Lajos, B. Takacs Imre, Siposs Elek, Fekete Lajos, Mogyorós István, Bereczki Lajos, Hódossy József, Deseo Gyula, Karacsny Sándor, Varga Adam, Pénzes Barna, Marton Gyula, Feher Sándor, Bakó András, Szabo György, Jakucs Pál, Szatmári Zoltán, Kovács Karoly, Roskovanyi János, Pénzes Gyula, Almássy András, Nagy István, Varják Akos, Szabadfalvi József, Jégh Lajos, Darvai Dezső, Joanovics Ernő, Tóth Gyula, Varga Lajos, Budai Béla, Siket Tibor, Lugosi Pál, Nótáros Lajos, Ronaszeki Sándor, Gönczi Gyula, Gáll Lajos, Lakatos István, Kaplonyi Miklós, Meggyesi György, Beregszászi István, Sass József, Darvassi József, Réthy Sándor, Hajós Sándor.

A diakkapitáros fiúk Vecsey Iván h. állomástónok szives előzeteskedése folytán már tegnap este 8 órakor becsomagoltak vasuti kocsijukba és ma hajnalban 5 órakor elutaztak Oradnára. A csoport a nagyváradi-kolozsvári vonalon utazik és este 8 órakor érkeznek meg.

Azoknak a fiuknak az elutazásáról, akik egyelőre még mindig itthonmaradtak, valószínűleg később döntenek, ha leváltásra lesz szükség a most dolgozó csapatnál. Minden itthonmaradt diakkapitáros fiú hétfőn reggel 7 órakor már jelentkezhetik a Városi Kertészeti Bőszerényi úti falkolájában gyűlésműködésre. Különként kapták a díjazást tehát aki szorgalmas és ügyes, szíves kereshet itt is.

Straussnak megjött a bátorsága a kínálatra s nevetve jelentette ki: — Ha nem haragszik fehéret és vöröset!

Elborozgattak szépen csendesen, mivelhogy Strauss is szerette a jó borokat és közben megbeszéltek az operettnek a jeleneteit is. Jókai a „Cigánybáró” című elbeszélést ajánlotta az operett szövegéhez. Strauss elfogadta és a jó bor mellett elkészült az operett teljes szövege is.

Strauss nagyszerű operettjébe beszötte a Rákóczi indulót is, bár ő maga is valósággal ottlatta az indulókat. A híres magyar induló meghódította az egész világot.

Kevésen tudják, hogy a Rákóczi indulónak szobra is van. Tüzniszban van a szobor szép parkban. Egy rohamra induló katonát ábrázol, mögötte pedig egy trombitás fujja az indulót. A szobor talapzatán ez a felírás van: — La marche Rákóczi.

Volt-e Csánky Benjámín professzor nagybotos diák?

Hegyaljai Kiss Géza ref. lelkes kegyeletes megemlékezést írt a mai Magyar Nemzetbe a napokban elhunyt egyetemi tanárról, dr. Csánky Benjámín teológiai proffszorról. A nekrológus szánt cikkben úgy említi a boldogultat mint nagybotos diákot, sőt az egész cikknek azt a címet adja: Meghalt Csánky Benjámín, a kollégium nagybotos diákja.

A megemlékezésnek ezt a pontját helyre kell igazítanunk. Néhai Csánky Benjámín nem volt, nem is lehetett nagybotos diák, ha ezen a néven a kollégiumi diáktisztviselő társaság egyik főtisztviselőjét értjük. Nem lehetett pedig azért, mert a diák tisztviselő-egyletet a kollégium már 1880-ban feloszlatta. Előbb, mintsem az 1868-ban született Csánky professzor elérhette volna azt a kort, amely feljogosította a kollégiumi diákot a tisztviselő társaságba való belépésre.

Kollégiumi diák.

Mikes Edit és dr. Szentpáli Gavallér Lajos ügyvéd esküvője

Előkelően egyszerű esküvő folyt le szombaton délelben a Kossuth-utcai templomban. Mikes Edit okleveles gyógyszerész és dr. Szentpáli Gavallér Lajos ügyvéd esküdtek egymásnak örök hűséget. A menyasszony részéről Hannel Ernő rendőrkapitány, a vőlegény részéről dr. Bősöményi Sándor voltak a tanúk.

A fiatal pár Füleki Kovács Mihály református orgonista kántor művészi orgonajátékára vonult be. Dr. Soós Béla egyetemi tanár szép beszéddel indította új életútjára a fiatalokat. Hangzotta, hogy az évek múlásával az illúziók szétfoszlanak, az álmok elmulnak, a szeretet azonban örökké megmarad.

Az esküszavak és ima elmondása után a nagyszámú vendégsereg körülvette a bájos menyasszonyt és vőlegényt, hogy szerencsekívánataikkal halmozzák el őket.

A vidéki városok között első helyen áll Debrecen 14.1 millió pengős kiadási kerettel

A magyar városok most évi költségvetésének kimutatása elkészült a Magyar Városok Országos Szövetségében. A kimutatás igen érdekes adatokat tartalmaz. A táblázat 21 törvényhatóságú jogú és 70 megyei város háztartási keretét foglalja magába. A törvényhatóságú jogú városokban 2.5 millió, a megyei városokban 1.7 millió lakos él. A városok jelentősége igen nagy a nemzet életében, mert a 91 magyar város a jövőhagyott költségvetésük szerint összesen 425.6 millió pengővel gazdálkodik. Ezt az összeget elosztva kiderül, hogy a városokban minden egyes lélekre 100 pengő esik a városi közéleti szükségletekből.

A törvényhatóságú jogú városok sorában első helyen áll Debrecen 14.1 millió pengős kiadási kerettel és nincs több város, mely meghaladná a 10 millió pengős kerettel. Debrecen után Szeged következik 9.6 millió pengős kerettel. Kolozsvár, Pécs és Kassa felül vannak a hétélmillió pengőn, a többi magyar városok már mélyen alul-

maradnak. A legkisebb költségvetése van Komáromnak: 1,800,000 pengő.

A pótdadót tekintve Jászberény vezet 130 százalékkal, a legkisebb pótdadót Salgótarján fizeti, 35 százalék körül.

Száz évvel ezelőtt végezték az első ásatást Székesfehérvárott

Szent István királyunk városában, Székesfehérvárott határozottan végeztek ásatást, az első éppen száz esztendeje történt. A püspöki palota megegyése után az egyik kut vizet ki akartak vezetni a mostani Bazilika-terre és ebből a célból a püspöki udvar alatt alagutat építettek. Eközben gazdag sírokat bukkantak. A bennük talált nagyértékű ékszereket szejjel hordták.

A székesfehérvári királysírokról alkotott tudományos es történelmi megállapítások szerint az akkori ásatásnak nem volt tudományos értéke. Az első tudományos ásatást 1848-ban hajtották végre, de Jelasich közlekedésének hírére abba kellett hagyni a munkát. 14 évvel később folytatták, rekonstruáltak Szent István bazilikáját, megáhapították egyes sírokat, hogy mely királyok hamvait foglaltak magukba. Szent István, Kálman, II. Béla, II. Géza, II. László, IV. István, II. Béla, III. László, Robert Károly, Nagy Lajos Albert, Hunyadi Matyas, II. Ulászló, II. Lajos egykori magyar királyok pihentek a székesfehérvári bazilikában.

A hercegprimás a katolikus diákokon mozgalomért

A hercegprimás körlevelet adott ki, melyben felhívja a társadalom figyelmét a katolikus diákokon-mozgalomra. A fővárosba kerülő diákoknak nem szabad elkallódnia - így szól a körlevél - hanem meg kell találni az otthon, ahol hozzásegítik őket a zavartalan tanuláshoz.

A diákokon céljaira szeptember 19-én templomgyűjtést tartanak.

— Feketekezeskedelem miatt bezártak 24 vendéglőt Lyonban. A vendéglők három hónapig nem nyithatnak ki.

Göndör világhírű revütársulatának vendégjátéka, Debrecen nagy szenzációja lesz!

16 világattrakció! Tip-top revű 16 világattrakció!

Az Arany Bika Dísztermében.

Megnyitó díszelőadás szerdán, július 14-én és a következő napokon este fél 8 órakor.

Canton csoport. Eredeti kínai akrobaták!

Cordini A világhírű illuzionista, itt mégsohasem látott új mutatványával.

3 Gondis Páratlan olimpiai mutatványakkal. A budapesti „Fényes Cirkusz” májusban volt a trakciói.

Szenássy Lily Európa legjobb akrobatikus táncosnője.

Fiedler A hasbeszélés nagymestere.

Salters kutyarevűje.

Barison Nővérek akrobatikus táncművésznők.

Edi és Társa A három víg tengerész, Komikusakrobaták.

Gábor Mara rádióénekesnő és a többi világattrakciók.

VASÁRNAP KÉT ELŐADÁS!

Helyárak 1 P-től 6 P-ig. — A kötelező adók az árakban bentfoglaltatnak. Jegyelővétél 13-tól Arany Bika halljában d. e. 10-1-ig, délután 4-6-ig.

Az új honvédelmi miniszter a keleti fronton az első vonalban harcolt géppisztolyával és a közhonvéddal együtt cípelte a zsákmányolt orosz nehézpuskát

Harcéteri emlékek Csata Lajos vezérezredesről

Az új honvédelmi miniszter kénevezési kézírata mögött kemény arcú katonai jelenik meg. Férfi, aki minden körülmények között tudja, mit, miért és hogy kell csinálni. Ember, aki a legválságosabb pillanatban sem gondol önmagára, hanem a magyar közönség gondolatára lebeg előtte s a dolgokat, a eseményeket a történelem tükrében nézi...

Néhány hónappal ezelőtt még abban a szerencsés helyzetben voltunk, hogy viléz nemcs csatai Csata Lajos vezérezredes munkáját ott szemlélhettük, figyeltük, ahol nem szóval, biztatással, hanem tettekkel, egyszerű parancsvégrehajtással teljesítik a hazával, Európával s így végeredményben az egész emberiséggel szembeni kötelességet. Ezekben az időkban sokszor minden elképzelést felülmúló feladat elé került a pécsi hadtest főbb alakulata. A hadtest hadműveleti irányító parancsnok mindig ott volt, ahol a pillanatnyi helyzet megkövetelte. Szikár arca határozottságot mutatott s tisztjei, tisztjelöltjei és legényei tudták: a kiadott parancsot szöszörint kell végrehajtani. Ugyanakkor a kemény katonai szeméi szeretettől sugároztak. Katonái azzal is tisztában voltak, hogy gondoskodó apa áll mögöttük, aki a lehető legkisebb kockázattal, a legjobb anyagi és élelmezési körülmények között akarja megoldani feladatát.

Az altábornagy úr aknázásban szökölt előre a legényével

A korotójáki, híres, hetekig tartó ütközetben történt, ahol honvédeinket az ellenséges túlerő újból és újból ismétlődő támadása, rohama nem tudta erőteljesebben „megnyomni”, hogy jelenlegi honvédelmi miniszterünk hadtestparancsnoki minőségben egyik cserfákai szegélyezett horhosból, ütegállásaink előtt a felfejlődő ellentámadásra kiadta utasításait, majd Lakatos Boldizsár honvéd kíséretében az első vonalak felé indult... Az altábornagy úr és lövésze géppisztollyal a kezében nyomult előre s ahol a helyzet úgy kívánta, 24 éves legényeket meghazudtoló fűrészszékkel szökölt előre az 56 éves hadtestparancsnok... Hogy miért? A felelet egyszerű: mert katoná, mert közvetlen közelről akart meggyőződni legkisebb egységei harci szelleme, felkészültsége s a tüzfegyverek hatásáról. Aztán tisztában volt azzal, hogy a példamutatás a legjobb, a legbiztosabb és legellenállhatatlanabb végrehajtó erő...

A lehető legnagyobb tüzben érkezett támadói katonái élvonaláig a pécsi hadtest parancsnoka. Ki tudná leírni s a maga lényeges valóságában érzékelteni, mekkora megbecsülést, milyen nagy szeretetet érzett s mennyire megacélozta elszántságát, sokszorozta erejét ez a nagyszerű példamutatás a legkisebb egységeket vezető tiszt, tisztjelölt, tisztjesnek és a parancsokat ősi magyar virtussal és kötelességtudással végrehajtó egyszerű honvédeknek?...

A bajtársi szeretet egyik legszembetűnőbb megnyilvánulása jászódot le az immár romváros közelében Csata vezérezredes és lövésze egyik horhos peremén vörös nehézpuskára bukkant. Az ellenséges kezelőszemélyzet örök bizalmatlanságában feküdt a fe-

A hadtest, később — heteken keresztül — a hadseregparancsnok gépkocsija mindig készletben állott. A szállás körül sehol semmi mozgás. Az ellenséges megfigyelő a legmerészebb vállalkozás során sem deríthette fel, hogy az eldugottnak látszó, de a közlekedési csomópontok és az arcvonalhoz is közel eső kis faluban magasabb parancsnokság van. Pedig idefutottak az idegcsigák, melyeken jelentések érkeztek, parancsnok szaladtak végig az arcvonalon.

Ha valahonnan figyelemreméltóbb mozgást jelentettek, felzúgott a gépkocsi motorja. A pécsi parancsnok Lakatos Boldizsár nevű lövésze kíséretében az utakon elérhető legnagyobb sebességgel robogott a harc színhelyére. Ott akart lenni és ott volt katonái között... Helyszínen szerzett és személyesen ellenőrzött adatok alapján, az összes megszereshető ismeretek birtokában intézkedett. A harcot járta, csatákban, ütközetekben, kisebb összecsapások és jelentősebb vállalkozásokban résztvevő katonák bizonyoságot tudnak tenni; mit jelent, amikor a legmagasabb parancsnok alakja fellúnik ott, ahol zizeg, süvölt a golyó, ugat az akna, sorozatokat „húz le” Sztalin Józsa orgonája, „hangol” a csim-bum, hersen és recsen a gránát s alacsony támad, bombázás mellett géppuskáz és gépgyűjtés az egymást hullámokban változó ellenséges repülőkötelék.

kele, szárazságtól megrepedezett anyaföldön. Az igen hosszú esővíz fegyvert hatáson szembe lehet fordítani volt gazdáival. Ez a gondolat lendítette a nehézpuskát Lakatos Boldizsár honvéd vállára s máris szökölni kellett tovább, mert sűrűn robant a golyó, üvöltött és bóbolyt a táj... A következő „szusszanásnál” az őt annyira jellemző határozottsággal megjegyzi a hadtestparancsnok:

— Nehéz lesz a fegyver egyedül neked, fiam. Megoszljuk a terhet.

— Birom én, Kegyelmes Uram! — szabadkozok a lövésze. — Hisz alig multam 27 éves.

— Én tudom, hogy nehéz s amit mondtam, az parancs! — zárul a vita s a következő pillanatban az altábornagy és honvéd, a hadtestparancsnok és lövésze igaz magyar bajtársi és testvéri szeretettel juttatják rendeltetési helyre a fegyvert... Itt-ott már szakadozott a nadrág, a zubbony, véres csíkokat surolt a fáról, vagy kisebb repesz a testen, de a kilőtt pontokat elérték a kaposváriak, a tolnaiak... Az ellentámadás céljához ért...

A példákat folytathatók hosszú oldalakon át. A magyar katoná, a magyar ember, a parancsnok, a bajtárs képe bontakoznak ki a héthónapos arcvonalak minden mozzanatából. Most a nagy tapasztalatokkal rendelkező vezérezredes a hadügyminiszteri székbe került, ahonnan úgy fogja intézni szemünk fénye, büszkeségünk és legfőbb olalmazónk: hadseregünk ügyét, ahogy magyar lelke, magyar embersége, bajtársi szeretete és kemény katonai volta parancsolja.

Ferencz Gyárfás.

Kartoték készül

a Szent Anna főplébánia minden hívéről

Személyazonossági lapot kap a főplébánia minden híve, amely egyházi vonatkozásban igazolásul szolgál eredeti okmányok bemutatása nélkül is.

A debreceni Szent Anna főplébánián nagy munka folyik. Most készíttik el a főplébánia híveinek kartotékját: minden hívről személyazonossági lapot készítenek. A lapok minden hívről igazolására szolgálnak egyházi vonatkozásban, s azzal a nagy előnyvel járnak, hogy bármely alkalomkor szakszerűen teszik az eredeti okmányok bemutatását.

Erről a nagy munkáról beszégettünk dr. Bánáss László püspök-plébánossal, aki ezeket mondta a hatalmas munka céljáról és előnyéről:

— Egy modern lelkipásztor számára mindennél fontosabb, hogy tisztába legyen egyházközössége életével, ismerje egyházközössége tagjait. Tanuja voltam egy hivatalban egy derűs esetnek: egy családapa a hivatalnok kérdésére hirtelenben nem tudta felsorolni családjának tagjait. Ugyanigy járna a lelkipásztor is, aki nem tudja válaszolni a kérdésre: hány híved van, mivel élnek, milyen a lelki életük, milyen az állásfoglalásuk az egyházközösség céljaival szemben.

— Ezen az általános indokon kívül az is erősítette elhatározásomat, hogy a főplébánia hívelt számba vetessem, hogy most történt meg a debreceni római katolikus egyházközösség három részre osztása. A tisztánlátás elsőrendűen szükséges, legalábbis az előbb említett kérdésekben, s ezért egy szociális missziós nővér, Bús Hedvig vezetésével a debreceni tanítói testület és a hölgytársadalom tagjainak segítségével megkezdjük a számbavételt nagy munkáját.

— A főplébánia minden hívét felkeresik a megbízottak, minden családdal ellátogatnak. Felveszik a család minden tagjának személyi adatait, a származási okmányokkal igazoltan. Ennek különösen nagy fontosságát tulajdonítunk, a meglevő személyazonossági lap minden alkalommal nélkülözhetetvé teszi az eredeti okmányok bemutatását. Ha valaki házasságot köt, nem kell bemutatni okmányait, elegendő lesz, ha megvan személyazonossági lapja, amelyen megbízottaink igazolják, hogy az eredeti okmányokat annak idején bemutatta. Manapság, amikor a legtöbb embernek okmányai különböző hivatalokban hatóságoknál vannak, s nehézséget okoz azoknak összegyűjtése, azt hiszem, kedvező hatása

lesz ennek az újításunknak.

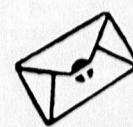
De a családlatogatás alkalmával nemcsak erről kapunk képet, a megbízottak jelentésükben lerögzítik, *miből él a család, miben szorul segítségre, milyen a vallási élete, lelki élete.* Tévédés ne essék: *nem az egyházi adó céljából* vesszük fel az anyagi helyzetéről az adatokat, ellenkezőleg, *a leendő karitatív munka alapjául fog szolgálni.*

— A vallási életre vonatkozó kérdéssel pedig nem azt akarjuk megállapítani, hogy *kik járnak a templomba*, hanem azt, *kik nem járnak.* Utána meggyünk híveinknek.

— Nagyszalontai plébános koromban is megcsináltam ezt a

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. VII. 11.

Titok

Nők tisztá leintjükkel gyakran csak annak köszönhetik, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. Kitérő hatásával Önnek is használna **DARMOL**

kartotékrendszer, s mondhatom kitűnően bevált.

— Az előkészítő munkák már befejezéshez közelednek, rövidesen elindulnak megbízottaim, a Szent Anna plébániához tartozó minden katolikus hívtól felkeresnek, utcáról-utacára járva, senkit sem hagyunk ki. Hiszem, hogy a debreceni hívek szeretettel és készséggel fogadják őket, s megkönnyítik munkájukat, amely végeredményben az 5 javukra szolgál.

Egyévi börtön tejfel- és túródrágításért

Derecskén falragaszokon hirdetik ki az ítéletet

A debreceni törvényszéken szombaton délelben hirdették ítéletet Póti Imréné derecskei tej és tejtermékkereskedő és lársai lünygyében, akik ellen azért indult eljárás, mert Derecskén ez év áprilisától kezdve magasabb áron adták és vették a tejfellt, túrókat mint a hatósági ár. Pótiné a vád szerint a tejfellt literjéért 2.40-es áron adta fogyasztóknak, a termelőktől pedig 1.80-as áron vásárolta. A túró két-pengős áron és vette a termelőktől 1.40-es áron. A tejtermékeket a leánya, Homoki Józsefné segítségével vásárolta össze a termelőktől, akik a vádlottak padjára kerültek velük együtt, mert magasabb áron adták el a portékát. A vádirat szerint a tejfel ára Derecskén literenként 1.40, a túró ára kilónként egy pengő volt.

A debreceni törvényszék úzsoratanácsa pénteken helyszíni tárgyalást tartott Derecskén és 28 tanút kérdezett meg a vádlottakon kívül. Az ítélet-hirdetést a debreceni törvényszéken tartották meg. A vád szigorú ítéletet kért, arra hivatkozva, hogy fontos közszükségleti cikkeket drágítottak meg és a magasabb áron való összevásárlással megakadályozták azt, hogy rendes áron jusson a közönség a tejtermékekhez és a magasabb áron vett árut nagy haszonnal adták tovább. A ter-

melők megbüntetését is kérte az ügyész, mert rendszeresen magasabb összeget fogadtak el, mint a megállapított hatósági ár volt.

A védelem arra hivatkozott, hogy a tejről olyan szűk kereseti lehetőséget biztosít, hogy a viszonteladó haszon nélkül adhatja csak tovább az árut. A hatósági árát pedig nem tudták Derecskén, mert ott nem publikálták és így tájékozatlanság volt az árakról úgy a vevők, mint az eladók.

A bíróság a bizonyítási eljárás adatai alapján megállapította a vádlottak bűnösségét és ezért Póti Imréné mint viszonteladót egyévi börtönre ítélték el. Megvonták az iparendélyt, ötszáz pengő kártérítés megfizetésére kötelezték és elrendelték, hogy az ítélet falragaszokon úján hirdessék ki a derecskei közönség előtt.

A termelők közül, akik magasabb áron adták a kereskedőknek a tejfellt és túrókat, Vezendi Áronné háromhónapi fogházbüntetést, Gulyás Károlyné, Vidá Sándorné, Kovács Sándorné, Porkoláb Áronné, Flórián Sándorné és Bujdosó Sándorné 6-6 hónapi börtönbüntetést kaptak és kötelezték őket 100-300 pengő kártérítés megfizetésére is.

Az ítélet nem jogerős, az ügyész és védő fellebbezést jelentett be.

Harc a nikotinnal

Családunk régi ismerőse, Sándor bácsi pár évvel ezelőtt elhatározta, hogy leszokik a cigarettázásról. Indokai valóban meggyőzőek voltak. A dohányzás elsősorban luxuséletet, mely nagyon sok pénzt felémészt. Mert Sándor bácsi nem volt valami mértékletes. Napj 60-70 cigarettát szívott el, de vasárnapokon és ünnepnapokon még ennél is többet. Még nem pirkadott a hajnal, mikor az első cigarettára rágyújtott, természetesen az ágyban fekvén. — Ilyenkor ugyanis már mindig ébren volt, s gondolkodott. Terveket szőtt a kert beosztásáról, a baromfiak helyes táplálásáról, no meg végül, de nem utolsósorban a két gyermek jövőjéről. A szomszéd ágyból álmosan és kissé szemrehányóan szállt felé Rózsika néni hangja: csak nem gyujtasz rá ilyen korán? — Óh, dehogya, dehogya drágám, csak a gyufa fényénél megnézem hány óra van! Sándor bácsi tudta, hogy Rózsika néni a következő percben ismét az igazak álmát alussza és ő ébren álmodozhat a két cigarettafüst kigyózását figyelve.

Legkésőbb hat órakor Sándor bácsi mindig talpon volt. S ez időtől kezdve este tízig rövid megszakításokkal állandóan ci-

garettázott. Egyszer csak köhögni kezdett. Az orvos azt mondta, nincs semmi komoly baj, de mérsékelje a dohányzást. Megpróbálta. Mikor elindult a hivatalba, mindössze hat darab cigarettát tett bele a tárcájába. A következmény az lett, hogy délelőtt 10 órakor már leküldte a szolgát a trafikba néhány Hercegovináért. Aztán 12-kor lement ő maga. Így, ha nem is emelkedett, de egyetlenegy darabbal sem fogyott a cigarettaadag.

Az édes testzátakat természetesen nem szorította, mint legőbb erős dohányos. Rózsika néni legfinomabb tortáiból is csak tessék-lássék evett egy-egy falatot.

— Tegyetek el nekem egy szeletet holnapra — mondogatta — majd akkor megeszem.

A gyerekek nyugodtan elfogyasztották az apuka elott adagját, tudták, hogy úgysem kerül rá a sor.

Aztán egyszerre csak kimondta a kemény elhatározást: nem szívok többet egy darabot sem. Rózsika néni megdöbbenve és kételkedve nézett rá. Ez lehetetlen. Hogyan tudna lemondani valaki kedvenc szenvedélyéről egyik napról a másikra? De Sándor bácsi erős maradt. Eltelt egy hét és nem vett a szájába egy cigarettát sem. Az

igaz, hogy ideges és türelmetlen volt, megspádt az arca, de megállta. Talán éppen feleségének akarta megmutatni, hogy tud parancsolni önmagának is.

Elsőjén gyönyörű selyemruhának valót hozott Rózsika néni.

— Látod kisfiam, ezt a cigarettapénzemből vettem. (Boldog idők, mikor még 30 pengőből valódi selyemruhára telt!)

Aztán már nem is kívánta a cigarettát. Teltebb lett az arca és szerette hangoztatni, hogy a dohányzás mennyire árt az egészségnek.

A multkoriban vendégeket hívtak. Rózsika néni természetesen cigarettáról is gondoskodott, amit a férfiak és no persze, a nők is nagy mennyiségben fogyasztottak. Távozóban még a sarokig sem jutottak a meghívottak, Sándor bácsi már szellőztetett. Ügyel-bajjal félrehúzza a függönyt, kinyitotta a szárnyas ablakokat, télt tüdővel lélegzett, majd a belépő Rózsika néni felé fordulva a legnagyobb rosszaságát kifejező hangon felsóhajtott:

— De így elrontani a szobalevegőt!

Aztán hízkelve megsimogatta felesége sötétbarna haját:

— Kérek még egy szeletet aból a remek epertortából!...

TESTAMENTUM

Nem kaptál mást, mint szőke szemem
S két kék szemem, mi sohasem nevet.
Csöpp kis szívedbe tenger bánatot,
Ennyi, amit az apád rád hagyott.
Utolsó kincsem ime most fogadd,
Te rád testálom végső jussomat.

Féltem rejtettem eddig, hogy ne lásd
Az örök küzdést, örök harcolást!

Kiásom hát most, kis fiam. Tied!
Vidd az apád terhes, fáradt szívét,
Hordozd tovább. Hordoztam eleget.
Vedd harcos, fénylő, fátyalelkemet
S rohanj velük, míg bírja majd a lábad,
Míg életednek ifjú sarja támad.
Hogy néki add, ki messze célra fut,
Hová mi rajtunk át vezet az út.
Mert minden élet: egy, a búske cél,
S ide mindenki gyermekében ér.

Vidd hát fiam — örökre rád hagyom,
Mint tépett zászlót, mit a vert sereg
Bujdosva, büszkén, félve rejteget,
Mert tudja: számonkéri egy napon.

A mi időnk is eljön majd fiam,
Hiszen fáradtszívű ember annyi van,
Egyszer a sok szív mind dobolni kezd,
Meghallod majd a forradalmi neszt.
S miről apád csak álmodott, szegény,
Megéred te, vagy az az új legény,
Kit ágyékod nagy új csatákra hajt.
S a mi szívünk meg diadalra hajt
Az ő szívében!

Ime hát fogadd
Te rád testálom végső jussomat.

Hangay Sándor.

Súlyos ütközet Böszörmény alatt

Nagyszabású hadijátékot rendezett a levante ifjúvezető tábor
Megisméltődött a kuruc-labanc csata a böszörményi dombokon

Mint már többször beszámoltunk róla, a cserkészparkban 250 levante képeznek ki ifjúvezetővé. A kiképzés egy nagyszabású tábor keretében folyik, ahol a tabori élet minden szépsége, keménye és önállóságra való nevelése szépen domborodik ki. A fiú maga teremt meg mindent magának. Sátorhelyét maga tartja rendben és így megtanulja szüleinek munkáját is. A kiképzés keretén belül egy nagyszabású hadijátékot tartottak, amelynek értékes élménye felejtethetetlen lesz a résztvevők lelkében. Az egy nap és egy éjjel tartott hadijátékot, kiküldött munkatársunk a következőkben számol be.

Ebéd utáni meglepetés

A nagyszabású ebéd elfogyasztása után a jól megérdemelt pihenőre készültek a fiúk. Ki naplóíráshoz, ki levélíráshoz fogott, amikor egyszer megszólalt a tábor harangjai: Riadó! Szokott időben szól a riadó jel s a fiúk nagy kíváncsisággal, de mindamellelt élénken álltak sorokba a zászló körül és megindult az intézkedés. A szakaszok parancsnokai zárt levelekben kapták meg a feltevéseket *Elekes Pál* tanulmányvezetőtől és a parancsot is, hogy hol bonthatják fel a zárt borítékot. Azután elindult a tábor.

Később vált ismeretessé, hogy Hajdúböszörményben ellenség leskelte be magát. Feladat a támadó fel számara:

A Nagyságos Fejedelem debreceni táborába Kuruc vitézek! Hírlik, hogy bátor seregeink nyugvását ellenség igyekszik megzavarni. Labancok álálkodnak a környéken, de széles vidéken a lakosság mind a mi pártunkon van. Járjátok be a környéket s figyeljétek hol leskelkedik az ellenség. Szabálytok ne kegyelmezzen nekik. Ha es-

Nyirboghányi Petróleumgyár r.t.
keres expedícióban és vámalásban jártas
IRODAI TISZTVEISELŐT
OTI, MABI és munkás bér-csámolások elkészítésében
gyakorlott tisztviselőt, valamint gyors- és gépirásban
gyakorlott tisztviselőt vagy
tisztviselőnt. Fizetési igényeket feltüntetve részletes ajánlatot a vállalat budapesti igazgatósága címére küldendők be: V., Gr. Tisza István-u. 22.

te közeleddé kuruc községbe értek, kerjétek menedéket éjszaka, este pedig vigadjatok táborozatokról! Portyázatok azon az úton, amit vezéretök ábrázolatban kezetebe adott! Induljatok tüstént! A megtett útról készítek vázlatot és jelentéseketkel holnap, déli harangszókor hozzam siessetek. Pro Patria et Libertate! Parancsolja a Nagyságos Fejedelem nevében: *Elekes Pál* sk.

Lázás izgalommal, de mindamellelt katonai fegyelemmel indultak fiaink az elég kemény feladatra.

Autónkkal alkalmunk volt különböző szakaszokat, rajukat munkájukban kísélni. Itt az egyik kukoricás szőlő egy raj térkép fölé hajolva állapítja meg álláspontját, a rajparancsnok elgazitja az előnyomulást. Amott egy másik helyen az egészségügyiek munkáját szemlélhettük meg, amint éppen egy lábsérültet kötözték. Láttunk rögtönzött hordágyat és rajta sebesültet. Nagy meglepetésünkre azonban pár perc múlva kikapartant a sebesült a hordágyból és akkor tudtuk meg, hogy ez is csak a feltevésekre tartozott. Egy másik helyen rögtönzött hidvért láttunk, árkon keresztül és más akadályok leküzdésével.

Tizenöt rajban nyomultak elő a fiúk, más és más utakon, de egy cél felé. A feltevése szerint a hajdúböszörményi Széchenyi dombnál várható az ütközet.

Pontosan hat óra oda kell érni minden rajnak. Találkozunk jelzőkkel, előőrsekkel, felderítőekkel, akik a kérdéseinkre oly lázas izgalommal és komolysággal válaszoltak, hogy szinte azt éreztük, hogy ez nem is játék, hanem komoly valóság.

Az ütközet

Hat órakor a Széchenyi dombnál helyezkedünk el és kíváncsian várjuk a fejleményeket.

Száraz, jókarban levő

raktár-helyiséget

cca 10-15 vagon férőhellyel bérbevennénk.
VÁROSI NYOMDA,
Böszörményi-út 6. szám

DEBRECZEN 6 OLDAL
1943 VII. 11

Néma csend a tájon, szinte mozdulatlanság uralta a helyzetet. Valahogy úgy éreztük, hogy kevés idő jutott a fiúknak ennek a nagy fávolságnak a megtervezésére. Kézenosan akkor, amikor valamennyien más vidékre valók és nem ismerősök a terepen, úgyszólván csak a térképismertet segítette őket. Csak a hadijáték vezetője és megszervezője, *Elekes Pál* tanulmányvezető áll nyugodtan bizakodó szemmel, mosolyogva, mert ő tudta, hogy ezek a fiúk még erőfeszítés árán is végrehajthatják a parancsot.

Ami pedig ezután következett, olyan élmény volt, amelyet soha senki fogunk elfelejteni.

A domb oldalán nagyot dörren egy jelző puffans. Agyugolyó csapódott be. Magasra száll a füstje. Egyszerre bukkannak fel a fejek itt is, ott is. Meglényköl a dombtető. Megindult az ütközet. A leküzdésnek a formája lekiáltás, amely a sapkára tüzött számokról történt. Akinek a számát lekiáltják, annak ki kell állni a csatasorból.

Egyre másra kullognak le a dombról a szomorú arcú fiúk, akik immár *selestek*.

A támadók előnyomulása még egyelőre csak járőr harcokban nyilvánul meg. A járőrök jelentése után megindul az erősebb előnyomulás. A védelem, illetőleg az ellenség helyzete előnyösebb volt s így a támadók eleinte igen súlyos veszteséget szenvedtek.

Ugy látszik azonban, hogy ennek a középső támadásnak a célja az volt, hogy a Debrecen felől érkező *skuruc had* fel tudjon vonulni teljesen és körülkeríttesse az ellenséget.

Igy is történt. A tervszerű előnyomult hirtelen támadás követte. Alig tíz percig tartó kemény harc után győzött a kuruc sereg.

A hadijátékot résztvevők a táborban élő berlini magyar levante is, akiknek ott Berlinben nincs részük ilyesmitben. Nagy erőpróba volt számukra annál is inkább, mert mint mondták, egy év alatt sem gyalogoltak annyit, mint most, hiszen a berlini villamosforgalom mellett gyaloglásra nincs szükség. Azonkívül egy kicsit nehézség találtak a bakancsot is. De mindezek dacára nagy lelkesedéssel, sok öletességgel oldották meg őket is a rájuk rótt feladatokat.

A jól megérdemelt vacsora

A farszító gyaloglás után a győztes had nótaszóval vonult be Hajdúböszörménybe, frissen, mintha mi sem történt volna, csak mintha a dombot védő szakasz nótáján érzett valami fájdalom az elvesztett harc miatt. A hajdúböszörményi levante otthonban már várt a konyhaszerelvény Párolgott a gulyás.

A dupla vacsora után fellobbant a tábor tüz. Fáradszóról fiaink ajkán felsendült a dal, majd elhangzott a lefúvás.

Mi úgy éreztük, amikor az egyenletesen és mélyen alvó fiúk között megegyezés végig néztünk, hogy ennek a nagyszabású ifjúságnak az ígérete nagy reményesség lehet mindannyiunk számára, aki e hazában él.

Villamosági

bereendezéseket készít és javít

Horváth József

Villamosági vállalat Csapó-u.72.

Telefon: 11-88.

Vendéglősök

korcsmárosok

szükségleteiket

legolcsóbban

Pótor László

bornagykereskedőnél

szerezhetik be

Hatvan-u. 35. Tel. 32-71.

Böske választúton

Írta: BIBÓ LAJOS

Böske okos, tapasztalt, céltudatos hajadon. Hogy kicsit tótágast áll a világ, egyidő óta mintha jómaga is keresné az egyensúlyát. Szeretne alkalmazkodni a megváltozott viszonyokhoz, de hát a kérdés nem olyan egyszerű, hogy csak úgy, minden további nélkül meg lehetne oldani.

— Be tetszik látni ugye, hogy ebből a hatvan pengőből, amit mint háztartási alkalmazott keresek, majd csak semmit sem tudok csinálni — mondta a minap.

Rosszalólag csóváltam a fejemet.

— Ne mondj ilyeneket fiam, mert ha így beszélsz idegenek előtt is, hát úgy becsúznak, hogy belefeketedsz. Igaz, hogy drágaság van, de hát azért hatvan pengő még mindig tekintélyes összeg.

Helyeslőleg bólintott.

— Tudom. Nem is úgy értetem, mintha nem tartanám magam is sok pénznek. De hát hatvan pengő mégis csak hatvan pengő, nem kétszáz.

Rátékintettem. Ez megbolondult. Él, akár hal a vízben. Teljes ellátást, meg havi hatvan pengő bért kap, tesz, amit akar és mindezt keveseli. Kerek kettőszáz pengőről álmodik, ami a készpénz jövedelmét illeti.

— Nem értelek lány. Beszélj világosan.

Böske minden szelidsége mellett is szánakozva pillantott rám.

— Gyárban kétszáz pengőt is meg lehet keresni havonta — mondta magyarázólag, hogy arról van szó, nem másról.

— Aztán számoltál már magadban?

— Igen.

— Nem mondom, kétszáz pengő jóval több hatvannál. De nem mindig. Szerintem például ebben az esetben kevesebb. Aztán van valami más is. Komoly, tisztességes és közhasznú dolog az is, ha valaki tucát munkát végez, de hát a nagyobb kereséért nagyobb áldozatot is kell hoznia. Jelestül le kell mondania a szellemi önállóságról. Tölem hatvan pengő fizetést, lakást, meg ellátást kapsz csupán, de ezzel szemben teljhatalmú személy vagy. Senki nem gátohat semmiben. Akkor szaladsz ki Józsára meglátogatni a nagynénikédet, amikor éppen rád jön az utazhatnékság kibomlik a hajad? — szaladhsz nyomban a fodrászhoz; déli tizenkét órakor még csak a takarítás felénél tartasz; este tízkor lefekhetsz és húzhatod a bőrt reggel nyolcig; kerlek szépen légy olyan kedves — ezek a legsúlyosabb szavak, amelyeket hozzád intézünk; ki meri ezentúl ki nyitni a száját, hogy bármit kérjen, bármire figyelmeztessen? Senki. Engedelmes, hűséges rabszolgád az egész lakás és család; csaknem nyavalyatörős óvatossággal és gyengésséggel bánunk veled, nehogy véletlenül megsértsünk, vagy olyasvalaminek az elvégzését kérjük, vagy követeljük tőled, mely szabadságodban, kényelmedben zavarna. Hát ez is valami, ha nem sok is. A gyár aligha engedheti meg magának veled szemben ezt a fényűzést.

Böske merőn nézett maga elé a levegőbe. Látszott rajta, a magán gondolkodik. Válasz helyett azt folytatta hát.

— Aztán ott a villamos. Mint kalauz is közel kétszáz pengőig felmegy az ember. A tetejébe még ruhát is adnak.

Helyeslően bólintottam.

— Jól beszélsz lány. Hanem hát eddig nem mondhattad, hogy közpályára méssz. Háború van, kell a női munkaerő, az bi-

zonyos. Én ugyan a magam részéről a világeletemben hadilábon állottam mindenfajta közhatalossággal, ennek ellenére elismerem, hogy a saját szempontjuktól nekik van igazuk. A közlekedés sima és zavartalan lebonyolítása mindig közérdek, két szeresen az most, hogy háború viselünk, az ötletet mindenképpen kifogástalannak tartom. De hát te nem születél kalauznőnek. Nincs benned elég lendület ehhez a foglalkozáshoz. Hiányzik belőled az a rugalmasság és lélekjelenlét, amely elengedhetetlen feltétele annak, hogy a mai lépcsőn utazó ideges, utazó közönséget hasonlóan fellépéssel megrenszabályozd. Te sokkal finomabb lélek vagy, semhogy el tudnád viselni a le-sújtó igazságot; az utas mindig és minden esetben rosszindulatú, vérszomjas, a kalauz mindig és minden esetben csupa türellem, merő udvariasság és vastagon csöpögő jóindulat. Legvégül pedig te a csend, a nyugalom, a szemlélődés embere vagy. Képzeld el magad nadrágszoknyában, kezében a luvasztóval állandó leszállásban, pillanatnyi pihenés nélkül dula-kodni; letiporni minden egyes alattomos lábfejet, átgázolni minden ellenségesen feléd dülő pocakon, percenként kioktatni, rendreutasítani az utast; képzeld el magad ebben a zür-zavarban, kavargásban, amikor most félórába kerül, amíg ki lehet imádkozni tőle egy pohár vizet, hat hétig is elnézed a piszkos kilincseket, ablakot, padlót, amíg rászánod magadat, hogy takarítás címen valamennyit még jobban bepiszkold; képzeld el ebben az állandó éber tevékenységben magadat, amikor most kerekén órába kerül, amíg feljössz egy csomó rongy zöldséggel a fűszerestől, félnapba, amíg megjáród oda és vissza is üres kosárral a piacot és pillanatnyilag nem tudsz úgy élni, hogy ne égesd feleslegesen a villanyt, ne felejtésd nyitva a gázcsapot és naponta el ne veszíts valami élelmiszerjegyet.

Vagyis nemes dolog közpályán szolgálni embertársainkat, de ez a hivatás nem nekéd való.

Böske megint lépett egyet a gondolatban.

— Vagy pedig — mondta keveske lemondással és megvetéssel a hangjában — elmehetek dizőznek is. Nagyon kerisik mostanában erre is a nőket.

— Na végre! — könnyebbültem meg egyszerűen. — Végre helyben vagyunk. Látod, ebben már magam is benne vagyok. Ehhez a mesterséghez megvan minden kelléked. Se hangod, se hallásod, se kiállásod, se énektulománod, keresve sem lehetne különb dizőzt találni nálad. Csapj fel ennek. Három nap múlva egymást öldözik érted a kávések.

Böske hallgatott. Percek teltek el, amint megszólalt:

— Magam sem tudom, mit csináljak — sóhajtott. — Az is lehet, hogy hazamegyek, meg esküszünk Mihály-lyal. Lesz hús hold földünk, abból még gyereket is nevelhetünk.

Most én némultam el. Böske vissza akar térni falujába, hogy férjhez menjen, gyereket neveljen? Vállalja végre azt, amire Isten igazán rendelte. — Nem. Ez nem lehet. Ha pedig elszánta magát, hogy ezt cselekszi, lelke rajta.

Perzsaszőnyeg

művészi javítását
Markarián Sziragán
és tisztítást vállalja
Debrecen, Ajtó u. 10.

A nagynevű Horthy-ösnek, Horthy püspöknek és Méliusz Juhász Péternek Debrecenből elkerült könyvét találták meg a marosvásárhelyi kollégiumban

A marosvásárhelyi kollégium könyvtárában egy régi, bőrkötésű könyvet találtak, mely valamikor Méliusz Juhász Péteré volt, majd a nagynevű Horthy-ösnek, Horthy István püspöknek könyvtárába került... A könyv évszázadokkal ezelőtt került el Debrecenből és az elsárgult lapok a Horthy-nemzetség egyik kiemelkedő tagjáról, Horthy István erdélyi püspökről mesélnek. „Szirmnai szent Polikárus Avagy Sok keserves háborúságok között magok Hivatoltok Keresztényi Szorgalmatossággal kegyesen viselő Erdélyi Református püspöknek Historiájok Mellyel Ez kereszténységben vég Szegely, sokszor Talár égette, Török hammatta (hamvasztotta) Országunk szennyes Kőporai közül egybeszedegelt F. Tsernani BOD Péter A M. igeni Ekklesiába a Krisztus Szolgája” — ez a könyv címe. Az erdélyi református püspök életéről szóló mű tizenhetedik része Horthy István püspökről szól. A gyulafehérvári kollégiumban, azután külföldön végezte tanulmányait és hazatérve Nagybanán volt lelképásztor. Apafi Mihály fejedelem felfigyelt a nagy tudására, kiváló képzettségű fiatal lelkészre és Fogarasra, majd Gyulafehérvárra helyezte, ahol 1684-ben „egyenlő akaratból” püspökké választották.

„Volt ez igen messze látó, lazasos, bátor Ember, a ki állat látta azt, hogy a külső igazgatás módjainak változásával, nem sokára terhes bajoskodások következnek az Ekklesiára, — is, valamint azért azokban a változásokban el-követhetett, az Ekklesiák megmaradásokra, azt el-követte” — írja róla Bod Péter. Sok nehézséggel küzdött akkoriban az erdélyi protestantizmus. Horthy püspök rábeszélésére össze is hívatta 1685 márciusában a fejedelem a református főrendeket, hogy orvosolják a bajokat. Az ő nevéhez fűződik a ma ismét felmerült kérdés, a katolikus és protestáns egyházak közös nevezőre hozásának első magyarországi felvetődése. A reformátusok emlékiratát Horthy püspök készítette el ebben az ügyben, azonban később abba maradtak a tárgyalások.

Nagy nehézségekkel küzdöttek a református eklézsiák, mert az egyre szaporodó románok, akiknek az osztrák és német főurak földet adtak, nem fizettek az iskoláknak, így a tanító lelkészek elszegényedtek és nyomorba kerültek, holott ők tanították a jövőbenek irni-olvasni. Horthy püspök 1689-ben kívívta, hogy a románok is fizessék a „Désma és Kvarát az hol csak jártanak a földtől addig is”. Püspökségéhez számos intézmény felvirágzása, sok új egyházi intézkedés, törvény fűződik.

Halála után sem szűnt meg egyházának használni a nemeslelkű püspök. Pompás könyvtárát, mely az akkori idők protestáns egyházi irodalmának színjavát öleli fel, végrendeletében a sárospataki kollégiumra hagyta. A pataki kollégium 1671-ben Debrecenből Gyulafehérvárra menekült, onnan Steinwille osztrák generális elöl 1716-ban Marosvásárhelyre.

Ekkor került Marosvásárhelyre a közel 100 kötetből álló könyvtár, mely ma is egyik leg-

értékesebb része a kollégium nagy könyvtárának. A díszes örkötésű munkákban mind-egyikben benne van a püspök sajátkezű írása: Ex libris Stephanus Horthy.

Csaknem minden könyvhöz valami külön érdekesség fűződik, a művek értékét emelve. Hatalmas kötetbe költe megvannak Zwingli Ulrich reformátor munkái, ezenkívül csaknem valamennyi nagy külföldi reformátor műveiből egy-két kötet.

Bepte István predikátor, később református püspök, 1582-ben nyomott katekizmusa és ágensdás könyve szintén az értékesebb darabok közé tartozik.

35.000 pengős betörés fényes nappal a Zápolya-utcában

A debreceni rendőrség páratlan vakmerőséggel elkövetett betörés ügyében indított nyomozást. Ismeretlen tettesek behatoltak délelőtt 8 és 12 óra között, minden valószínűség szerint azonban a déli órákban Csánk István Zápolya-utca 8. szám alatti lakásába és onnan a szekrények felfizítése után 35.000 pengő értékben ékszereket és ruhaneműket, ágyneműket, valamint 100 pengő készpénzt elvittek.

A tettesek a helyzettel ismerős egyének lehettek, akik tisztában voltak azzal, hogy Csánk István hivatalában van elfoglaltva a déli órákban, családja pedig Debrecenből távol nyaral. A házban más nem lakik és így teljesen zavartalanul követhette el a betörést.

A házba úgy hatoltak be a betörők, hogy az utcára nyíló kaput kifizitve, sarkából kifordították. Így bementek az udvarra és az udvarra nyíló előszoblakot betörve, bemásztak a lakásba.

A szekrényeket fészítővassal nyitották fel és onnan többek között egy darab kétujjnyi széles fonott, arany email és nagy gyémánt díszítésű, rózsaszereű díszes ellátott karékert, arany nyakéket, briliánsokkal kirakott

DEBRECZEN 1. OLDAL 1943 VII. 11

mindkét unicum, azaz egyetlen meglévő példány. Talán mégis Dávid Ferenc „Refutatio”-jának az a példánya a legértékesebb és legerdemesebb, melyben Horthy püspök aláírásán kívül a könyv régi tulajdonosának, Méliusz Juhász Péternek a sajátkezű aláírása is világosan látszik.

Ma már csak múzeális kincsek ezek a könyvek, de hosszú időn át belőlük tanultak a kollégium növendékei, akik közül nem egyet Horthy püspök hagyatéka tett kiváló hazájának, nemzetének és egyházának egyaránt hasznos szolgáivá.

Azt a munkát, amit a távoli előd, Erdély püspöke kezdett meg a magyar fajtaért, ma fokozott mértékben végzi a dícső utód az egész Magyarország és az egész nemzet érdekében.

köliet, egy pár email gyémánt díszítéssel fülbevalót, három feltűnően hosszú sarlang díszítést vittek el, melyek egy kb. 300 évs garitúrához artoznak. Elvittek ezenkívül egy kis alakú ezüst cigarettatartót Cs. I. monogrammal, a bevésés felett virág cirádával.

Az ékszeres kazetta kifosztása után feltörték a ruhásszekrényt is és onnan egy új kelcsinű férfiföltényt, egy pár cugos boxcipőt, zoknikat, harisnyákat, ingeket, paplanlepedőket, párnahuzatokat vittek el.

A tettesek a lopott holmit a szobában talált régi, kifakult, zöldvásznon utazótáskába csomagolták és abban vitték el.

A betörést délen fél 2 óra-kor Csánk István inasa vette észre, aki hazamenve, megdöbbenve vette észre, hogy a kapu nyitva van, az ablak betörve, az egész lakás feldúlva. Nyomban feljelentést tettek a rendőrségen, megindult a nyomozás. A gyanú két 24 év körüli férfira irányul, akiket az utcában lakók láttak a reggeli órákban hosszabb ideig ólálkodni és később egyiküket a zöld bőrönddel kezében látták. Pontos személyleírást adtak a két férfiről és ennek alapján országos körözés indult kézrekerítésükre.

Kárpátaljára gyógyfüvek gyűjtésére indul a Diákkaprár 300 tagú munkatábor

A Diákkaptárnak Debrecenből az óradnai havasokba induló munkacsoprtja, mely fenyőgyanta gyűjtést vállalt, a napokban indul el a debreceni pályaudvarról. A debreceni diákok indítására megjelent Kiss István, a Horthy Diákkaptár országos főtákará is, aki Debrecenben volt éveken keresztül egyik középiskola jövevény pedagógusa és a cserkészmozgalom vezetője. Innen szólította el a minisztériumból érkezett megbízást, mely a kitűnő szervező és lelkes ifjúsági munka-irányító híreben álló Kiss István meg bízta a Diákkaptár országos szervezésben való közreműködéssel. Két éve végzi ezt a munkát Kiss István nagy odaadással és kitűnő eredménnyel.

— Annyi életrevalóság, ötlet, nagyszerű elgondolás csillan meg diákjainknak a tevékenységében — mondotta munkatársunknak — hogy az csak a leg-szebb reményekkel tölthet el bennünket. A Diákkaptár hajózási vállalat, a játékgár, bér-szántó szövetkezet után most egy újabb fejezetéhez érkezett el az ifjúsági munka, amikor már könyvkiadó szövetkezet is alapítanak a diákkaptárosok.

— A fenyőgyantagyűjtésre induló diákmunkatábor után a napokban indul az én vezeté-

semmel egy újabb munkatábor 300 fonyi taggal az ország minden részéből összejött diákokkal Kárpátaljára gyógyfüvet szedni. Ez a munka is hat hétig tart és bízom a fiúkban, hogy szép eredményt fognak hozni. Szeptemberben pedig megindul a nagy könyvkiadási és könyvterjesztési munkánk, mely egyfelől olcsó, filléres kiadványok százezreivel szándékszik elárasztani az olvasóközönséget, első sorban a magyar falut és ifjúságot, másrészt a legértékesebb magyar művek lefordításával és kiadványával a külfölddel akarja megismertetni a magyar kultúrát.

— Fiatalságunk — fejezte be nyilatkozatát Kiss István, a Diákkaptár országos főtákará — ebben az önként vállalt és nagy-szerűen végzett munkában maradéktalanul megmutatta azokat a képességeket, melyeket a magyarság hordoz és melyek biztosítják számára a jövőben a helytállást, fejlődést, nemzetünknek megillető helyet az Új Európában.

Elegáns szalంగarnitúra
Eladó. Megtekinthető: Piao-u. 34. (Házfelügyelőnél.)

Tégla

helyett terméskövel építkezhet
Megrendelhető Fülöp mészke-
reskedőnél. Wesselényi-u. 121.
Telefon 27-90.

2168 női állást töltenek be díjazással járó önkéntes munkaszolgálat keretében

Felhívás a 18-50 éves nőkhez.

A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet Helyi Munkabizottságának Vezetősége felhívja a 18-50 éves nőket, hogy díjazással járó és az alábbi helységekből beosztásban teljesítendő női önkéntes honvédelmi munkaszolgálatra július 12, 13. és 14-én délelőtt 10-11 óráig Debrecen Ferenccs József-ut 28 b. szám alatt jelenkezzenek. A zárjében levő k. é. egyenlő középiskolai érettségivel, a k. v. egyenlő középiskolai végzettségével, egyenlő elemivel.

Debrecenbe: 2 raktár hivatalnok (k. v.), 1 irodai munkára (4 k. v.), 32 jegyzővizsgáló (4 k. v.), 2 Legó távirás (4 k. v.).
Püspökladányba: 5 jegyzővizsgáló (4 k. v.), 1 irodai munkára (4 k. v.), 1 altitiz (6 o.), 14 munkás.
Kisújszállásra: 5 jegyzővizsgáló (4 k. v.), 11 munkás.

A M. kir. Államvasutak Budapesti Csakki Ületvezetőség területén:
Szolnokra: 10 irodakezelo (4 k. v.), 2 arupentárnok (k. v.), 4 távbeszélő kezelő (4 k. v.), 9 távirás (4 k. v.), 3 átmeneszto (4 k. v.), 12 raktárnok (4 k. v.), 4 kocsi feliró (4 k. v.), 20 pentári segéderó (4 k. v.), 1 feltár és anyagkezelő (4 k. v.), 15 jegyzővizsgáló (4 k. v.), 4 váltókezelő, 4 értegaló (4 k. v.), 4 váltókezelő, 4 értegaló, 35 raktári munkás, 5 iroda altitiz, 40 pályamunkás, 2 laktanya és konyor, 5 éjjeli ór., 6 takarító, 181 munkás.

Szajolra: 6 távirás (4 k. v.).
A M. kir. Államvasutak szegedi Ületvezetőség területén:
Békéscsábára: 4 jegyzővizsgáló (4 k. v.).
Déavanyára: 1 pentári segéderó (4 k. v.).
Gyulára: 1 személypentáros (4 k. v.).
Kétegyháza: 2 személypentáros (4 k. v.).
Lókősházára: 2 személypentáros (4 k. v.), 4 pentári segéderó (4 k. v.), 2 távirás (4 k. v.).
Mozótúrra: 2 személypentár (4 k. v.).
Nagyszalontára: 1 személypentáros (4 k. v.).
Szeghalomra: 1 pentári segéderó (4 k. v.).

II. Felkérkezzenek továbbá 18-50 évig terjedő korhatárban díjazással járó alábbi helységekből és beosztásban teljesítendő honvédelmi munkára. A M. kir. 6. sz. honvéd Helyorségi Korház fennhatósága alá tartozó területen levő korházakhoz:
Abadszalokra: 2 szakácsnő, 3 konyhalány, 6 takarító.
Balmazújvárosra: 2 vezető szakácsnő, 2 szakácsnő, 2 konyhalány, 13 takarító.
Békéscsábára: 2 irnoknő (4 k. v.), 1 raktárkezelő, 6 szakácsnő, 3 konyhalány, 11 takarító.
Debrecenbe: 2 irnoknő (4 k. v.), 1 raktárkezelő, 2 diétanővér, 6 vezető szakácsnő, 24 szakácsnő, 2 konyhalány, 120 takarító, 6 varró, 1 mosónő.
Déavanyára: 2 szakácsnő, 3 konyhalány, 6 takarító.
Gyulára: 2 szakácsnő, 3 konyhalány, 11 takarító.
Hajdúszoboszlóra: 2 vezető szakácsnő, 2 szakácsnő, 2 konyhalány, 13 takarító.
Karcagra: 1 diétás nővér, 7 irnoknő (4 k. v.), 2 ételteszolgáló, 8 takarító, 2 vezető szakácsnő, 3 konyhalány.
Kisújszállásra: 2 szakácsnő, 3 konyhalány, 6 takarító.
Kunhegyesre: 2 szakácsnő, 3 konyhalány, 6 takarító.
Mozótúrra: 2 vezető szakácsnő, 2 szakácsnő, 2 konyhalány, 15 takarító.
Nádudvarra: 2 vezető szakácsnő, 2 szakácsnő, 2 konyhalány, 13 takarító.
Püspökladányba: 2 irnoknő (4 k. v.), 1 raktárkezelő, 6 szakácsnő, 3 konyhalány, 11 takarító.
Szarvasra: 2 szakácsnő, 3 konyhalány, 6 takarító.
Szolnokra: 4 vezető szakácsnő, 1 szakácsnő, 9 konyhalány, 3 mosónő, 58 takarító, 2 varró, 2 irnoknő (4 k. v.), 1 raktárkezelő.
Tiszvártúrara: 2 szakácsnő, 3 konyhalány, 6 takarító.
Törökszentmiklóssra: 2 vezető szakácsnő, 2 szakácsnő, 2 konyhalány, 13 takarító.
A m. kir. belügyminiszter által tartozó állami számvevőségeknek teljesítendő munkára Debrecenbe 13, Gyulára 3, Nánásra 1, Karcagra 1, Szoboszlóra 1, Szolnokra mint szakhelyre 7 középiskolai érettségivel rendelkező jelentkező.

A m. kir. Dohánygyárban teljesítendő munkára Debrecen székhelyre 115 napszámot.
A Dohánybaváló hivatalban teljesítendő munkára Békéscsábára 57, Debrecenbe 500, Dorogra 168, Szolnokon 216, Tiszvártúrara székhelyre 80 napszámot.
Adóhivatalnál teljesítendő szolgálatra Debrecenre 1 irodakezelo (4 k. v.), Gyulára, Bőszormenybe Kisújszállásra 1-1 altitiz, Mozótúrra 1 irodakezelo (4 k. v.), Szeghalomra 1, Szolnokra 2 altitiz.
A pénzügyigazgatásnál teljesítendő szolgálatra Gyulára 2 altitiz.
A forgalmi adóhivatalnál teljesítendő szolgálatra Szolnokra 2 irodakezelo (4 k. v.).
A teli gazdasági iskolánál teljesítendő szolgálatra Gyulára 1 okl. gazda, 1 okl. tanító.
Debrecen város világlátási vállalatnál teljesítendő szolgálatra 6 konyv-kereskedelmi érettségivel 2 műszaki szakképzett.
Az Alsó Fehér-Körösí Armentesítő Tarsulatnál Gyulára teljesítendő szolgálatra 3 gépiro, konyvelő.

Mi történt ezelőtt 25 és 15 évvel

Elfogtak a gróf Mirbach gyilkosait! Nagybetűs címekekkel hozták a hírt az újságok 1918 július 11-én. A merénylők, mint kiderült, egytől egytől oroszok, akik ezzel akarták kiereszokolni Németország közbelepését az orosz ügyekbe. A szovjet kormány egyelőre még a neveket nem adta ki, az azonban így is kiszivárgott, hogy a letartoztatottak között közismert politikai személyiségek is vannak.
Moszkvában egyébként elrendelték az ostromállapotot, s a városal megszakadt a posta, táviró és vasúti közlekedés. Allitól újabb lázadások is törtek ki, a bolsevisták azonban urai a helyzeten. Ezen a napon fejeződtek be egyébként az orosz választások, melyek a bolsevista párt hatalmas aranyu győzelmét hozták.
A harcaterken nincs semmi esemény. Az olaszok a Piavenel kísérleteznek támadásokkal, azonban ezek már sokkal erőtelenebbek, mint néhány nappal előbb. A nyugati fronton a helyzet változatlan. Ezeket a lapokat a viharelőtti csendhez lehet hasonlítani. Az erők felvonultatása folyik. Mindkét fél összes tartalékait összeszedi és ki akarja csikarni a döntést.
Közben a küliszak mögött folynak a bekepuhatolozások. Egymást követik a nem hivatalos megnyilatkozások, melyek hivatalva vannak a békét előkészíteni. Öszintének azonban csak az a német nyilatkozat tekinthető, mely kijelenti, hogy Németország becsületének feláldozásával nem köthet békét. Ma tízénél éve annak, hogy 1928. július 11-én állitólaz szov-

jet orosz repülő megtalálta Amundsent és két társát. A hírt még nem erősítették meg. Az Amundsen expedició egy tagját már korábban sikerült megmen-teni. Ő számolt be azokról a borzalmas nékülözésekről, melyeket az expedíciónak el kellett szenvednie. Elmondta, hogy egyik társuk megőrült és neki vágott a jéghegyeknek. Nem tudták semmi képpen sem visszatarítani és a szerencsétlent nem is látták többé.
Az expedició utáni aggodás egyébként világszerte újra felébredt, s egyre újabb vállalkozók akadnak, akik kutatásukra indulnak.

Kedden délelőtt ismét nyitva a Népfürdő

A Kassa-úti városi népfürdő keddi napokon reggel 7 órától déli 12 óráig ismét a közönség rendelkezésére áll.

Strandtáskát,
kézitáskát hozott anyagból is készít
Textilfeldolgozó
Bathyanvi-u. 1.

Harmadik kereskedelmi végzett leány
ki jól írógépél, kíségitőnek nyári hónapokra nagy vállalathoz könyvnyű munkára felvétetik. Ajánlatokat pontos címmel és fizetési igényvel „Tandiját megkeresi” jellegre kérjük a kladóhivatalba.

Gyapju szövetből
elegáns öltöny!
Fekete szabómestertől
Csapó-utca 90. Szolid áron.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július hó 10-én reggel 8 órától, július hó 17-én reggel 8 óráig: „Klgyó” Plac u. 31, tel.: 30-95. „Tisza” Péterfia u. 61, telefon: 214-52, sz. — „Csillag” Árpádtér 1, telefon: 29-32. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Mátyás király” Nyilastelep, Vámospercsi út 16, telefon: 32-10, szám.

Nem tartjuk bűnnek,

ha séta közben szórakozottságból telepdessük a fák vagy bokrok leveleit, vagy újatunk között szelvényeinket egy-egy virágzármat. Felnőtt ember hogyan is lehetne el, hogy a növények is éreznek, hogy nekik is fáj, ami bennünk, embereket megsebesít. A meséket hagyjuk a gyermekeknek, — mondják sokan, — a mai modern idők nem tűrik meg az efféle gyengeségeket.

Hár nappal ezelőtt a kezembe került egy volt kis cserkésztanítványom naplója. A jó és rossz letteket jegyezte fel benne, szorgalmasan minden este. Az egyik lapon a következőket olvastam: „1937. június 6. Ma semmi jól nem tettem, pedig minden igyekeztem meg volt bennem. Talán nem ragadtam meg kellő időben az alkalmat, talán nem voltam eléggé éber. Valami mégis jól esett. Iskolából hazamenet láttam, hogy az előszoba ablakában lévő muskális cserep nem locsolta meg a lány. Betegesen fonyadtak voltak a szármok, a zöld levelek is bágyadtan hajlottak lefelé. Megöntöztem egy pohár vízzel. Félóra múlva csodálatos változást vettem észre rajta. A piros virágok ismét úden emelkedtek fel fejüket, s mintha valami csodálatos erő ismét felemelte volna őket a cserep szélére. Boldogan néztünk szembe egymással: a muskális és én. S mintha a tűzpiros szármok virágmelyven ezt sugták volna felém: jót tettél velem, köszönöm.

Nagy kicsi semmiség. Talán mosolygunk rajta. S én mégis azt hiszem, hogy az a volt kis cserkészlány helyes úton indult el az élet felé. Meglátta benne a kicsi szépségeket, kicsi örömeiket is, amelyekből tulajdonképpen összetevődik az élet boldogsága. A cserepirtásban nemcsak a szabadonléte, hanem Isten világának egy parányi egyéniségét, amely akkor tölti be hívását, ha szépségével vagy illatával közelebb viszi az ember lelkét Teremtőjéhez.

— Református istentiszteletok július 11-én. Nagytemplomban d. e. 10 ó. dr. Soos Béla, d. u. 6 ó. dr. Farkas Pál, Kistemplomban d. e. 9 ó. dr. Erdély Mihály, d. u. 11 ó. dr. Ferenczy Károly, d. u. 6 ó. dr. Gall Mihály, Kosuth utcai templomban 10 ó. Buják Mihály, d. u. 6 ó. Duscza Ferenc, Karolyi Gáspár-terti templomban d. e. 9 ó. Sulyok Kálmán, u. 4 ó. Beregszászi Karoly, Ispolyai-utcai templomban d. e. 10 ó. Molnár Ferenc, d. u. 6 ó. Sárközy Lajos, Árpádtér-templomban d. e. 10 ó. dr. Hegyaljai Kés Géza, d. u. 6 ó. Tarkóczy Zoltán, Homokkeri templomban d. e. 10 ó. Kovács József, d. u. 6 ó. Banyay Zoltán, Nyilastelepi templomban d. e. 10 ó. Mezey Béla, d. u. 10 ó. Orosz János, templomban d. e. 10 ó. Balogh József, d. u. 6 ó. Balogh József, Kerektelepi templomban d. e. 10 ó. Szilágyi László, d. u. 3 ó. Szilágyi László, Egyetemi templomban d. e. 11 ó. Konecz Zoltán, Augustus-szantóriumban d. e. egyenved 10 ó. Konecz Zoltán, Egyetemi klinikán egész héten: Konecz Zoltán, Teglaszeri áll. iskolában d. e. 10 ó. Sárközy Lajos, Teglaszeri gyul. hazban d. e. 9 ó. Erdély Mihály, Wolafka-t. ovasókorban d. e. 10 ó. Banyay Zoltán, Onesiatelep: Szotyori, 61. d. u. 5 ó. Sulyok Kálmán. — Tanyai istentiszteletek: Haláp d. e. 9 ó. Állóhegy d. e. 1 ó. Vitez Szabó Endre, Pallag d. e. 9 ó. Nagy Sándor, Bánk d. e. 10 ó. Diószegi-u. d. u. 3 ó. Údvarhelyi György, Ondód II. Vedres-duló d. e. 9 ó. Kumpálhalm d. e. 11 ó. Rápid Árpád, Ebes d. e. 10 ó. Molnár Gyula I.

— Szentmisze-rend a Szent Anna plébániatemplomban. Csendes szentmisék: 6, 7, 8, 20, 9 órákor. A nagy misét és prédikációt tarja fél 10 órákor dr. Bánás László prépost-plébános. — Csendes szentmisék még 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. Augustus szantóriumában Polgár László, pallagi akadémián Nagy Miklós, a fogházban Mikos József mondja a szentmisét és szentbeszédet.

Rendes és pótkenyér jegyekre kiszolgáltatható lisztadagok

Rendes kenyérgygy kétnapos szelvényére tehát 40 dkg kenyér helyett 26 dkg EB liszt, egy hónapra négy kilogramm.

35 dkg napi pótkenyérgygyre 20 dkg EB liszt, tehát 3 napos jegyre 60 dkg, 4 napos jegyre 80 dkg-os EB liszt.

45 dkg-os napi pótkenyérgygyre 10 dkg EB liszt, tehát 3 napos jegyre 30 dkg, 4 napos jegyre 40 dkg EB liszt, egy hónapra 3 kilogramm.

Július—augusztus hónapban 217, 218, 219, 222, 223. szelvényekre 50 dkg nullásliszt, vagy száraztészta, 220, 224 szelvényre 50 dkg EB liszt.

Finomlisztgygy szelvényre szeptember hónapban 225, 226, 227 számú szelvények 70 dkg nullásliszt vagy száraztészta, 228 számú szelvényre 70 dkg EB liszt.

Polgármester.

— Szent István ferences plébánia hírei! Vasárnap délelőtt Halápon 9 órákor, Nagycserén pedig 11 órákor lesz szentmise és szentbeszéd.

— Szent István ferences-plébánia hírei. Ma fél 3 órákor kezdődik a játkedélután. Déltűn 5 órákor Szent Ferenc világi rendjének tagjai tartják előljárói értekezletüket a kat. iskolában. 6 órákor a templomban közös ájtatosság a Ferences Iljúság és a Szent Ferenc világi rend tagjai részére. Fél 7 órákor litánia. Kedden 9 órákor Szent Antal mise, déltűn fél 7 órákor szent-estéd és litánia. Szerdán fél 7 órákor bibliaóra. Pénteken, karmelhegyi Boldogasszony ünnepe 8 órákor ünnepi szentmise és déltűn fél 7 órákor litánia. Szombaton 6 órától gyónatás, fél 7 órákor litánia. Egész héten reggel fél 9 órától fél 12-ig, déltűn fél 5 órától fél 7-ig játéktérünk lehetnek gyermekeink felügyelet mellett. Szerdán reggel kirándulás a Nygyerdőre. — Csapókerben vasárnap 9 órákor énekes nagymise, 11 órákor csendesmise. Déltűn 5 órákor litánia. Hétkoznapokon mindig 7 órákor lesz a szentmise. Kedden d. u. fél 7 órákor Szent Antal ájtatosság. Pénteken és szombaton déltűn 5 órákor litánia a Szent Anyához. Halápon ma 9 órákor és Nagycserén 11 órákor szentmise és szentbeszéd.

— A gör. kat. templomban délelőtt negyed 8 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor dikámise, 9 órákor katonamise, 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órákor csendes szentmise, déltűn fél 4 órákor rózsafüzérajtatosság, 4 órákor veseyre és szentegimádás.

— Az evangélikus templomban délelőtt 10 órákor istentisztelet, Predikál dr. Pass László. — Hajdúszoboszlón déltűn 4 órákor evang. szórányi-istentisztelet, Predikál dr. Pass László.

* A Dócezi-Intézetben 1933-ban érettségizettek f. hó 18-án, vasárnap déltűn 4 órákor a régi Dócezi udvarán tartják 10 éves találkozójukat. Szeretettel hívják és várják az összes volt osztálytársakat.

* Hajdúszoboszlón gyógyfürdő közelében 317 négyzetgözlő bányomkerti gyümölcsös f. hó 21-én 10 órákor a hajdúszoboszlói telekkönyvnel elárvereztetik. Árverési feltételek ugyanott megtudhatók.

* Felnőttek iskolája! Helyesfrési, szépírási, számtani, levelezési, művészeti ismeretek, Polgárra előkészít. Kezdknek német-francia nyelv. Esti órák. Miklós-u. 25.

* Művészi felvételek! Szipál udvari fényképezőmester, Piac utca 44. Telefon: 17-73

* Fürdődressznek használt ruhát is tökéletesen átalakít Mayer Julia fűzőszalon, Piac utca 58.

* Hirdetmény. Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó évi július 12-étől kezdve további intézkedésig a Gazdasági Akadémia-ról 13 ó. 46 percek és a Vigadó-tól 14 ó. 25 percek induló járatokat beszüntetjük. A Debreceni Helyi Vasút üzemeltetésétől távolos.

Palackozott FAJBOROK
és pezsgők viszonteladók-nak már 5 literétől. Kapható **Deák Jenő** bornagykereskedőnél. Bethlen utca 14.

Pénzügyőri altiszti kinevezések

A m. kir. debreceni pénzügyőrigazgató Kuntz Ödön pénzügyőri fővigyázót szemlésszé, Király Béla, Angyal Jenő, Hüse János pénzügyőri elsőosztályú vigyázókat fővigyázóvá, Gacsó Gáspár, Pásztor István, Nagy Lajos, Tarnavölgyi Sándor és Tuzza Pál II. osztályú vigyázókat I. osztályú vigyázókká kinevezte.

— A m. kir. földművelésügyi miniszter Rátskay Pál hajdúdorogi ideiglenes minőségű m. kir. segédtanárrá, Csontos Sándor berettyóújfalui kisegítő szolgálat II. osztályú altisztté kinevezte.

— Svédországban elkészült a világ leghosszabb betonhídja. A híd főíve 264 méter hosszú. Az egész híd három kilométer hosszú. A híd Sandönél készült és a forgalomnak már átadták.

— „Zseb-éltapok” voltak forgalomban egyes budapesti vendéglőkben a rendes éltapon kívül, amelyen minden kapuitó csak éppen meg kellett fizetni. A közellátási detektívek razzijára leleplezte a zseb-éltapot, melyen sült liba, sült kacska, bécsi szelet, parfé és haboskáv is szerepelt. Négy helyiség ellen indult eljárás a razzija megállapításai alapján.

— Drágább lett a taxi Budapesten a mai naptól. A főváros közlekedési bizottsága jóváhagyta a taxidíjak emelését és azok mártól életbe léptek.

— Felnyársalta a szőlőkapó Damási Ernő szabadságos katonát, kecskemélt lakost, aki egyik ismerősénél meggyfára mászott, melynek ága letörtött alatta és a katonája egy szőlőkaróba zuhant. A helyszínen behalál sérüléseibe.

— A volt tanítónőképzősök találkozója. A Dócezi-intézet 1938 nyarán képesítőzött tanítónői július hó 20-án, kedden délelőtt 11 órákor tartják találkozójukat a régi Dócezi udvarán.

— Ameal márkí és felesége elutaztak Budapestről hosszabb magyarországi tartózkodás után. Búcsúztatásukra megjelent a portugál követ és magyar részről Ulllein-Reviczky Antal rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter.

— Egy milánói kereskedő 60 millió líras zurgofalmat bonyolított le 80 bűntársa segítségével. A kereskedőt és társait leartóztatták.

* Turáni Vadászok! Ma délelőtt 10 órákor a „Szárnyas-kerék” Hunyadi-utca 9. szám alatti nagytermében előadást tartunk. A magyar dalról előad Molnár János. Szavalt Nyitrad Sándor. Belpés díjtalan. — Mindnyájatokat szeretettel várunk.

— Százezer pengőt esalt ki gumigyártás meséjével egy bizonytalan foglalkozású egyén Budapesten az egyik nagy banktól. A főkapitányság a gumifőzészélt próbát csináltak kéttzerésből, de nem sikerült a gumit előállítani. Érdekes, hogy a bank nem tett feljelentést a 100.000 pengő miatt, bár a pénz a ferraláló már „eltűntette”.

— Az athéni rendőrség leleplezett egy pénzhamisító bandát, amely mintegy két hónap óta több mint 150 millió drachmát hamisított. (MTI.)

— Legnani allengefnagy, az olasz tengeralattjárók főparancsnoka vezérkarával a német haditengerészet vendégeként Németországban tartózkodik.

Elsőrendű tiszti zöldszávol anyagom érkezett. GAÁL MIHALY egyenruhászábo. Attila-tér 5.

TÖLTŐTOLL
TINTAKULIK, javítások
HURAY műszerész mester,
Deák Ferenc-u. 14
Telefon: 17-93.

Tarkólovést, kinezási és égési sebeke nyomát találták az újabb winnizai ukrán áldozatokon

Winniza, július 10. Winnizában a három sírban mintegy 250 legylilkolt ukrán ismertek fel a hozzátartozók, vagy a hatóságok a náluk talált tárgyak alapján. Rendszerint egy-egy sírban 120—130 áldozat fekszik. Minden holttesten felismerhető a 6 mm-es lövedékekkel elkövetett tipikus bolsevista tarkólovés. Az áldozatok túlnyomórész idős férfiak. Az alsó ukrán népréteg köréből valók. Van közöttük több asszony is, így egy fiatal nő teljesen ruhátlanul, míg különben a többi áldozat ruhában feküdt a sírban. Több áldozaton kinezások nyomait és égési sebekeket találtak. A kiazási munkálatok még nem értek véget, úgyhogy az áldozatok száma emelkedni fog. (MTI.)

— A dohány árát Finnországban 25 százalékkal emelik augusztus elsejétől kezdve. A katonai dohány ára alig változik. Az áremelés nyomán az állam 300 millió finn márka bevételtől többet számít.

— Finnországban befejezték a női munkaerők behívását. A nők részére 55 munkatáborot állítottak fel az országban. A nők 22 táborban lözeget termelnek ki a mocsárvidéken.

— Megállapították a japán tudósok, hogy a rövid hajviselet a kopaszodást siettet. Azoknál a nőknél is, akik a férfias rövid hajviseletet vették át, kopaszodás kezdődött.

— Egy lisszaboni cikizuban kísérlet céljából egereket engedtek az oroszlanok és tigrisek ketrecébe. Az oroszlanok és tigrisek ordítva menekültek, de amikor az egereket a hiénák, pumák és farkasok ketrecébe engedték, az egerek hamarosan az állatok gyomrába kerültek.

— A szegedi lábla életfogytiglani fegyházra ítélte el Vukojicsics Toma gazdasági cselédt, aki az elmúlt évben fejssével agyonütötte Popov Triva gazdálkodót és 8600 pengőjét elrabolta. A pénzt elmulatozta. Az újbideki törvénszék annakidején halálra ítélte a cselédt.

— Megháromszorozódott a esunglikai hadseregből a japánok által ejtett hadifoglyok száma 1942 július óta az előző évvel szemben. A szákmányolt lövegek száma kétszeresére emelkedett — jelenti a japán hadsereg főhadiszállása.

— Svájcban szigorú rendelkezéseket hoztak a feketepeclepek küzdésére a kantonok ülésén. A kantonok képviselői a feketepeclepek eladó kereskedők szigorú megbüntetését s a háború tartamára való internálását követelték.

— Az indiai függetlenségi liga kantonon kirendeltsége önkénteseket küldött Shonanba. Ezeket besorozták az indiai nemzeti hadseregbe.

— Szerbiában mozdonyon csak a mozdonyvezető, a fűtő és legfeljebb egy-két erre engedéllyel bíró személy utazhat. Rendkívüli esetekben adnak csak engedélyt több személynek mozdonyon való utazására.

Bútorozott irodahelyiséget vállalatnak telefonnal azonnalra keresünk. Telefon: 21-35.

A föld szeretete

egyik legősibb érzése az embernek. Örök kapocs ez, mely láthatatlan titkos szálakat köt minden magyart a hazai humuszhoz. A végtelen mezők, az életadó, halk meséket susogó szöke kalásztengerek előtt valami csodálatos áhítat fogja el az embert, olthatatlan, mély szeretete a rögnek és a belőle fakadó termékenységeknek, a létezés, folyton megújulás és termelés csodájának...

A júliusi nap olvadt aranyával öntözi a földeket, melyen derék, szorgalmas munkáskezek végzik egy ország egész évi ellátást biztosító munkájukat... Hozzájuk, az aratókhoz intézett felszólításában hangsúlyozta a közellátásügyi miniszter azt a már szállóigévé vált mondatot, hogy „akié a föld, azé az ország”. Valóban azé az ország, aki erős lábbal meg tudja vetni magát ezen a földön és csak az lehet ennek az országnak igazi fia, akinek szoros és elszakíthatatlan kapcsolata van a hazai röggel. Az új gazdasági rend visszavezeti egész gazdáltságmunkát a földhöz és így önkéntlenül is rámutat arra a nagy jelentőségre, amit a föld helyes és célszerű megművelése jelent az ország fenntartása szempontjából. Ezt a földhöz való ragaszkodást bizonyítja az az intézkedés is, amely a termelés rendjéért kötelességvállalást kér a gazdától és a gazdasági élet minden tagját. A földtulajdonosa és a föld megmunkálói között szoros kapcsolat álljon fenn: ez a célja annak a rendelkezésnek, hogy bármikor meghatározott mennyiségű kenyér szolgáltatassék ki. A föld tehát megkívánja továbbra is a gazdálkodást, de csak a méltányos keretek mellett... Megkívánja azonban a takarékoskodást is és az ilymódon teljesített haszonbér beszámít a beszolgáltatási kötelezettség-teljesítés közé.

A miniszter szavai azt jelentik, hogy a kormány tisztában van azzal, hogy a földművelés munkát jelent és kényerteredményez. A napszamos munkája ellenértékéül kényeret kaphat. A mai időkben annyira fontos munkafegyelem előmozdítását is szolgálja ez az intézkedés. Megadja a lehetőséget arra, hogy a napszamos is két keze munkájával keresse meg a maga és családjára kényeret, nem pénz alakjában, hanem acélos, életet adó magvakban, természetesen fizetőszközökben és az ilymódon szerzett kenyér szimbólumú nő: megtanít a közért dolgozni. Nemzeti érdek a szociális alapon nyugvó gazdasági rend, mely megadja a lehetőséget arra, hogy mindenki élvezze a tisztességes úton, becsületes munkával, fegyelemmel és engedelmességgel szerzett vagyon gyümölcsét.

— Felakasztotta magát lakása éléskamrájában Tanka Sándor 48 éves kabal gazda és mire rátaláltak, meghalt. A tanult szent előzőleg vitakozott a feleségével és úgy vélte, hogy a civódás okozta elkeseredés következtében dobt a magától az életet.

— A nagy atlanti csata mai mérlegéről közöl érdekes cikket a „Magyar Katonajáság” e heti száma. Ára változatlanul 10 fillér. Kapható mindenütt.

Kőbánya
Erdőbényén állandó munkára lakatosokat keres felvételre. Jelentkezést Fekete Lajos ny. műszaki tanácsosnál, Ferenc József-út 53.

Üzenetek a frontról

Takács Sándor honvéd az F. 657. tábori posta számról üzeni Debrecenbe szüleinek és összes hozzátartozóinak, hogy jól van.

Tacsokó

Tablás ház. Megújuló nyíltszíni társulatok. Percekig taktó tejesnyilvánítások a felvonások végén.

Eljegyzés, házasság

Szövetes Erzsébet és Szolnoki Lajos jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Képhasítványokkal árasztják el az országot

A Képzőművészek Szövetségének ügyvezető elnöke nyilatkozatot adott a sajtónak arról, hogy lelkiismeretlen ügynökök elárasztják az országot képhasítványokkal és valósággal futószalagon gyártják az értéktelen másolatokat.

Két napig hevert a Varga-utcán egy elvesztett csomag, melyben 750 pengő volt

Bartus Berta debreceni lakarítónő a Varga-utcán két napig elszelítet egy csomagot, melyben megtakarított 750 pengője volt.

SZÍNHÁZI KISTUKOR

BARABÁS SÁRI A CSOKONAI SZÍNHÁZ PRIMADONNÁJA. Unger István direktor lezáróztette Barabás Sári, a magyar rádió gyönyörű hangú primadonnáját, aki jelenleg az Erzsébetvárosi Színházban játszik.

Ülést tart a református presbiterium

A református egyház presbiteriuma kedden délután 4 órakor gyűlést tart. A tárgysorozat fontos ügyek vannak, így Sipos Károly lelkipásztor megerősítéséről és beiktatásáról szóló esperesi értesítés.

Leültették az utcán Hajdú-böszörményben Csibi Mátyas 56 éves napszámot, akinek bezúzták a koponyáját.

Nagy küzdelmek a teke városi versenyben

A Pénzügyi Tisztviselők Tekező és Sport Egyesületének helyiségében a városi adóhivatal alkalmi tekező egyesületének rendezésében nagy sikerrel folytak a városi csapat és egyéni versenyek.

Lezuhant a fáról, gerinc-törést szenvedett

Súlyos baleset érte Molnár Lenke 19 éves leányt tegnap délután öt órakor. A paci erdőri lak közelében a fáról hárfavirágot szedett, megcsúszott és mintegy 6 méter magasból a földre zuhant.

Szakosztályonként állapítják meg a munkabéreket

A debreceni Ipartestület szakosztályi elnökei szombaton este érkezőleg tartották Szendrey Sándor elnöklésével.

A munkabéreket a szakosztályok külön-külön, saját kebelükben belül egységesen állapítják meg.

A brit-északamerikai bombázókötetek földközvetlen támadásai elhárítása alkalmával július 9-én nappal 16 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Rendelések. A Budapesti Közlöny vasárnapi számában rendelt jelenik meg, amely újabb szabályozás a képményesérisékről.

Karász István 21 éves kömvéstanuló Erdély-u. 46. sz. alatti lakos tegnap este hat órakor munkahelyén oly szerencsétlenül lépett, hogy bal lábát eltörtte.

Hirdetmény. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelteit, hogy az Országos Földhivatali Bizottság által megválasztott eljárás alá vont és a korábban juttatott kimozdítása folytán az 17099-40. 43 hrszámú 2 khöld 400 négyzetméter területű mezőgazdasági művelés céljait szolgáló ingatlan megüresedett.

Leültették az utcán Hajdú-böszörményben Csibi Mátyas 56 éves napszámot, akinek bezúzták a koponyáját.

Remek szövetek és nyakkendők KISS utidivatnál Alföldi palota.

Ingatlan.orgaom Özvey Papler Pálnéól vette lelt föld területű ingatlanát Mikke Gábor 35.000 pengőért.

A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége a napokban tartotta közgyűlését Gebhardt Domonkos m. kir. kormányfőtanácsos elnökelete alatt.

G y á s z r o v a t

Péntek délután rövid szünet után 69 éves korában váratlanul meghalt Darvas Nándor nyug. számvevőszéki főtanácsos, a debreceni állami gyermekmenhely gondnoka.

Özv. Sölyos Jánosné Zajzon Anna 66 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 6 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből.

Cserna Lászlóné Freudenföld Mária 30 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a köztemető II. B) ravatalozó terméből.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretettel férjem, édesapám ravatalozó feljaldalmunkban osztoztak, sirjára koszorút, csokrot helyeztek.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett testvérim és nagynénémnek, Biró Rózsikának a temetésén megnyilvánult részvétért.

Gyógyhaskötő, Princes-fűző, melltartó, retikül, női ernyő, bőrkesztyű nagy választékban Szénásy és Dakunál Kossuth utca 2.

Azonnal haza kell viténi a faluvéghalmi rühes ménesből a gáz-kamrában lekezelt lovakat

A vett hatósági értesítés folytán értesíti a Debreceni Gazdasági Egyesület az érdekelteket, hogy akinek a faluvéghalmi rühes ménesből árosi gázkamrában lekezelt lovai a hortológiai csárda előtti vásártéri korláok

közt tartatnak ezidőszereint őrzésben, azok ezen állataikat onnan haladék nélkül azonnal szállítsák haza a gazdaságukba, mert az állatok igen gyenge állapotban lévén, erősebb takarmányozást igényelnek és ezen állatok további gondozásáért és őrzéséért a gazdaság felelősséget nem vállal, mert a tömeges kezelés alatt álló ménesbe vissza nem hajthatók.

Látogatás a debreceni gyepmesteri telepen...

Horváth János, aki ideiglenes gyepmesterként 1933 óta látja el itt munkakörét, nagyot néz, amikor megtudja, hogy szét akarunk nézni a telepen és érdeklődni szeretnénk foglalkozása felől...

Nem érdekli ez a mi foglalkozásunk a kutyát sem — mondja jóízű humorral. — Pedig, ami azt illeti, éppen a kutyákkal foglalkozunk a legtöbbit...

A telepen valóban ott vannak a ketrecek a befogott kutyák számára... Van aztán macskaketrecek is... Itt tartjuk megfigyelés alatt azokat a kutyákat, melyek megharaptak valakit. A szenvedő fél az ebmarás után elmegy a tisztiorvoshoz, aki ellátja és aztán a bejelentés alapján behozzuk a harapós kutyát ide megfigyelésre. Itt rendszeresen kap enni, inni, aztán megtekintti az állatorvos... Ha 14 nap alatt nem mutatkozik az állatnál semmi gyanús, ami veszettségre enged következtetni, akkor hazakerül tulajdonosához.

A gazdátlanul talált, kóbor kutyák, melyek befogásra kerülnek, szintén itt vannak. — A befogástól számított három napig tartjuk itt és ha ez idő alatt jelentkeznek a tulajdonosa, hozza az eb oltási bizonyítványt hatósági orvostól és adó-céduláját, hazaviheti az állatot. A ketrecekben valóban ott viczorog néhány kutya, éktelen csaholásba kezdenek, mintha éreznék, hogy róluk van szó. — Nyilván nem szeretik a nyilvánosságot...

Ezután a gyepmester munkájára terelődik a szó... Hetenként kétszer meggyünk ki figyelő körútra, végig a városi parkok környékén. Ez főleg abból a szempontból történik, hogy a kóbor kutyák ne rugdossák össze a parkokat... Egy kocsin megy két ember és jön velünk rendszerint egy rendőr... A kóbor állat aztán bekerül a telepre. Ha nem jön érte a törvényesen megszabott határidőben a tulajdonosa, akkor az ilyen állat kiirtásra kerül...

De nemcsak élő kóbor állatok befogása a feladatunk — mondja Horváth János. — Elhullott jöszágot, kidobott dögöket temetőárkából, útszélekről összetakarítunk. Hetenként kétszer körüljárunk valamennyi bezárt temetőt. Az embereknek megvan az a rossz szokásuk, hogyha valamelyik állat elhullik odahaza, azt nem temetik el, hanem egy papírdarabba beburkolják s a temetőárkban, vagy az útszéli eldobják... Ez osztalának indulva fertőző hétéves számra a levegőt, ha össze nem szednénk. A munkakörünk tehát bizonyos mértékben a városi tisztaságnak fenntartását is célozza... Sokszor maguk a járókelők észreveszik az ilyen útszéli és temetőárkban heverő állati hullát. Ilyenkor rendszerint szólnak a legközelebb posztoló rendőrnek, aki viszont telefonon értesít engem, hogy menjek érte az állati temetőre...

— És mi történik az ilyen állati maradványokkal? — érdeklődünk. — Amennyiben nem fertőző, úgy feldolgozzuk és a bőrt, valamint zsíradékát a kijelölt bionomioshoz szállítjuk be... Legtöbbször sertés, kutya, macska, borjú tetemét kell ki szállítanunk a telepre. Az állatorvos megvizsgálja, hogy nem-e fertőző és aztán kerül feldolgozásra.

— Sok állat kerül így feldolgozásra? — Egy év alatt most legutóbb 143 kis állati hullát, főleg kutya és macska került... Ugyannyi idő alatt befogottunk 42 kutyát, ebből kiváltottak kilencet és kiirtásra került 33... — Most általában kevés állat kerül hozzánk, nagyon megcsappant a szám, mert mióta a bőrért jelentősebb összeget fizetnek, azóta sok fiatal fiú és mások is foglalkoznak azzal, hogy ezeknek az állatoknak a bőrét megszeressék és értékesíthessék... Manapság macskabőrért például 8—10 pengőt adnak... szóval ez érthetővé teszi, hogy sok konkurens támadt.

TIZENOT év körül fiút, vagy leányt, kertészetbe felvesszünk Hadházi u. 48. 2-1471

NAPSZÁMOSOKAT azonnali belépésre felvesszünk, Városl. nyomda, Böszörményi-ut. 6. 2-953

KIHORDÓ és raktározó munkásokat keresünk a téglagyárunkba, jó járadalmazással és természetbeni járandósággal, eltenkezi lehet; Debreceni Működgyár téglagyárában, Kislhegyesi út 459. 2-1545

ÜGYES fiatalembert napszámossal felvesszünk Ary asztalos üzem Kasza út 22. sz. 2-174

MUNKÁS fiú állandó munkára felvétetik. — Oláh Károly u. 8. 2-525

GAZDASÁGI ALLAS

KOCSIS, feltétlen megbízható felvétetik. Gáspár tetelep, Hid u. 14. 26-922

IDŐSEBB ember kerülne kommcenciára felvétetik. Péterfia-u. 29. Házmeztérnél. 26-1513

KAZANFÜTŐT keresek azonnali belépésre, gabona-fizetéssel. Telek-i. 41. sz. 26-1517

HOFHERR traktor és cseplőgépek garnitúrához munkásokat keresek. Rákóczi u. 15. 26-1505

CSEPLŐGÉPHEZ, robbanó motorhoz gépész állást keres. Cím: Szatmár u. 9. DMKE közéletben. 26-897

KERTMUNKÁST, fiút leányt felvesszünk kertészet. Budai Ézsaiás u. 37. 26-1571

EJJEJLIOR lovakhoz és kifutófiú felvétetik. Erzsébet u. 55. 2-504

GÉPÉSZ, szakképzett cseplőre ajánlkozok. Kar u. 8. 26-1598

GÉPÉSZNEK elmennek cseplőhöz, sok évi gyakorlattal, Pacsirta u. 7. sz. 26-100

KERESTETIK éves kommcenciós béres két nagy fiával. Nap u. 1. 26-154

HÁZMESTERI ALLAS

HÁZMESTERPÁR kis udvari lakásba felvétetik. Baross u. 18. 29-527

KÖZEPKORU szorgalmas házaspárt háziness ternek felvesszünk. Rákóczi 26. vendéglő. 29-185

HÁZMESTERPÁR felvétetik. Miklós u. 53. 29-513

FIATAL házmeztérpár felvétetik. Érdeklődés vasárnap délelőtt Magos György-tér 8. 29-113

HÁZMESTERNEK egy pár cselád felvétetik Timár u. 10. 29-1589

KISEBB szobát adok utca és udvar rendben tartásáért, özv. asszonynak kinek 14—16 éves lány van. Székelyhadosztály u. 12. 29-14

IRODAI

MŰSZAKI rajzok szaksermő másolását vállalom. Cím a kiadóban. 32-834

KERESKEDELMIBŐL érettségizett 40 éves férfi, bármilyen állást vállal, esetleg könnyebb munkáknak is elmenne, „Nem árja” peligére. 32-1550

KÖRZET felügyelőt, ha vi 200 P fixel azonnal felvesszünk. Biztosítási szakmában jártas urak adják le címeiket „Videk re” jellegre a lap kiadóhivatalába. 32-121

KEREZTYÉN fiatal ember 4 polgárral és lrodai gyakorlati Al-lást keres. Veresegyházi Tamár u. 7. 32-103

KEREK EDELMI férfi

GYAKORLATTAL cipő eladót és eladónót keres azonnali belépésre nagy cipőkereskedelmi vállalat „Cipős” jellegre ajánlatokat a kiadóba. 48-964

FESTÉK, fűszer kereskedőség alkalmazást keres hasonló szakmában is „Azonnala is” jellegre. 48-1466

IPARI

SZABOSEGÉDET és tanulót azonnal felvesszünk Tegdes, Kálvin-tér 19. sz. 33-1870 8. 5

ASZTALOS segédet felvesszünk Erdélyi Ferenc, Fűrdő u. 5. 33-1000

ASZTALOS segédek és tanulót magas fizetéssel felvesszünk, Mester u. 40. sz. 33-996

ASZTALOS segéd és tanulót állandó munkára felvétetik Csap u. 39. sz. Elek Péter asztalos. 33-899

PINTÉRT keres azonnali belépésre. Aron Miksa. 33-1464

CIPÉSZMUNKÁSOKAT felvesszünk fiatal munkához, kézikövek-lásra és talpalásra, Csepőgyár, Piac-u. 71. 33-486

JÓ sakó és felítő nagy munkást felvesszünk Frank, Piac-u. 46. 33-1491

FODRÁSZSEGÉD, fiatal, alkalmazást nyer Szent Anna u. 39. 33-1572

EGY cipészsegéd állandó munkára felvétetik, Zolnai Sándor, Vendég u. 64. sz. 33-1508

SZABOTANULÓT fizetéssel felvesszünk Nagy Bolla, Kossuth 39. 33-170

SZABOSEGÉDET önálló vagy erős kezű munkást azonnali belépésre felvesszünk. Soós szabómester, Szent Anna u. 6. 33-179

URISZABÓSÁGBA elsőrendű önálló nagy munkást felvesszünk, Siminfy u. 19. 33-132

15-16 ÉVES, biciklizni tudó erős fiú, állandó munkát kaphat, Csokona u. 1. 33-131

SZALAGFÜREZEN dolgozó s jó kezelő munkást felvesszünk, Heredovszky kádár, Pesti u. 11. sz. 33-125

KADÁR munkást felvesszünk esetleg betanított, hordó készítéséhez, jó fizetéssel, Heredovszky kádár, Pesti u. 11. 33-124

VIZ és gáz szerelősegéd, állandó munkára felvétetik Nagy, Batthyány u. 15. szám. 33-78

JÓMUNKÁS cipészsegédet állandó munkára azonnal felvesszünk. Széchenyi u. 52. Falusy. 33-160

KÉZIMUNKÁS szabósegéd felvétetik. Padlós Mátyás szabómester Simonffy u. 42. 33-150

ASZTALOS segédek kellő díjazással vegyes munkára felvesszünk. — Vangor asztalos, Kossuth 7. 33-533

ASZTALOSSEGÉD vegyes munkára, jó magaviseletű fiú tanulóknak és egy napszámossal fiú felvétetik. Kigyó 5. 33-539

JÓMUNKÁS szabósegédet és kizilányt felvesszünk Gónczy, Széchenyi u. 6. 33-537

ÚVEG csiszolóknak fiút tanulóknak felvesszünk, — Stefánsszki, Arany János u. 1. 64-31

KEZDŐ kézimunkást, tanulót, fizetéssel felvesszünk. Bányai János szabómester, Rákóczi 7. 64-184

EGY jó családból való fiút tanulóknak felvesszünk. Tóth Szabó, Csapó u. 6. 64-173

TANULÓ víz és gáz szereléshez felvétetik Nagy Batthyány u. 15. 64-77

MŰSZERÉSZ tanulót fizetéssel felvesszünk, Szalal, Hatvan u. 17. sz. 64-142

DROGERISTA tanuló 4 középiskolával és 15—16 éves kifutó fiú felvétetik. Somogyi drogeria, Kossuth u. 6. sz. 64-157

CIMFESTŐ tanuló fizetéssel felvétetik, Rothermere u. 10. 64-101

JÓCSALÁDBÓL lakatos tanulókat magas fizetéssel felvesszünk, Gyémánt Hüvelyes u. 1. 64-115

LAKATOSTANULÓNAK ügyes fiút felvesszünk, fizetéssel, vagy pedig bentkosztra Rákóczi u. 13. 64-76

VILLANY és telefon-szerelő tanuló felvesszünk fizetéssel. Rentka Lajos, Debrecen, Révész-tér 1. Kistemplom mellett. 64-75

TANULÓNAK fiút, vagy leányt fizetéssel felvesszünk KISS János szücs Szent Anna u. 8. 64-67

ALKALMAZÁST KERES férfi

RKTÁRKEZELŐI, feltűző lo, pénzkezelő, bizalmi állást keres szerény igényű nyugdíjas közalkalmazott. Cím a kiadóban. 1421

MŰGYEYETEMI negyed éves hallgató a nyári szünidőre kultúrmerőnki munkát vállal. — Ajánlatokat a kiadóhivatal pénztárába kérem. 1-98

Alkalmazást nyer nő vegyes

NEGY polgári végzett kislányt keresek 2 éves gyermek mellé. Jelentkezni u. 3-5. Batthyányi u. 10. emelet. 4-484

FIATAL lányt könnyű, tiszta munkára felvesszünk. Hatvan u. 13. dobozúzem. 4-947

MUNKÁSLÁNYOK felvétetnek, gombüzemi. Kuruc u. 64. 4-1543

MUNKÁSNÖKET tilmárságba felvesszünk, Tamás u. 54. 4-1573

SZŐLŐT kötni ügyes nagyobb fiút vagy lányt felvesszünk, Galamb u. 4. vásárpénztárral szembe. 4-5

KISZOLGALO kisasszonyt és bejáró takarítónőt azonnala felvesszünk. Sántha cukrász. 4-209

UJSÁGKEZESITŐ asszonyokat felvesszünk. Hirlapiroda, Hunyadi u. 28. 4-214

TOLNAI kézbesítéshez asszonyokat felvesszünk. Hirlapiroda Hunyadi u. 28. 4-215

IRODAI

HARMADIK kereskedelmi végzett leány, ki jól írógépet, kisegítőnek nyári hónapokra nagyvállalathoz könnyű munkára felvétetik. — Ajánlatokat pontos címmel és fizetési igényekkel „Tandiját megkeresi” jellegre kérjük a kiadóhivatalba. 34-983

GYORS és gépirőni állást keres. Cím a kiadóban. 34-1450

APRÓHIRDETÉSEK

MACANNYOMOZO

JANOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

KOSZTOLANCSY magánnyomozó, megfigyel, nyomoz Lorántfy u. 19. 54-919 7. 23

GALOCSY legrégebbi magánnyomozó, megfigyelés, nyomozással díszkrétek eredményesen. Zoldfa u. 3 szám. Telefon: 28-72. 1931 9.

HÁZASSÁG

FELESEGŰL vennék anyagiakban is hozzájáruló jóérzésű intelligens nőt 40 éves korig, 39 éves, jómegjelenésű magánnyomozó, meggyerő

külső kereskedő, gazdálkodáshoz is értő, jóérettségű legényember vagy 90 ezer pengő értékű ingatlanom van. Teljes című levelet kérek a főpostára. Rónay Zoltán névre. Posta restanté. 31-885

MAGANOS, középkorú, szolid nő, ki saját házában és önálló keresetéből él, keresi szintén olyan középkorú, józanéletű, fiksz állású férfi ismeretségét házasság céljából „Boldog lesz” jellegre. 31-1415

Alkalmazást nyer férfi vegyes

UJSÁGKEZESITŐ. KET felvesszünk a DEBRECENI kiadóhivatala. Jelentkezhetnek idősebb férfiak és asszonyok is. avagy olyan rokkantak.

akik rokkantságuk mellett kézbesíteni tudnak. Nyolc évi szolgálat után nyugdíj. Rövid munkaidő. Jó fizetés. Kezdkét betanítunk. Jelentkezést délután 4 órakor. József kir. herceg u. 1. sz. DEBRECZEN kiadóhivatala. 589

NELKÜLÖZHETETLEN könyv terjesztéséhez jelentkezzen. Nagy kereset. Jutalék. Fix. Munkaterület; Debrecen és környéke. cím: Panonnia szálló. Vasárnap kettőtől. 2-1431

15-17 ÉVES fiúkat ládászkezőknak felvesszünk Balogh ladágyár, Külső vásár-tér 14. 2-1556

KÖNNYEB kertmunkákra, férfit, vagy nőt felvesszünk, Egyetkert u. 2-1547

38. sz.

